

TB 03

Tematski bilten
ISSN 1840-1058

ŽENE I MUŠKARCI

u Bosni i Hercegovini

Bosna i Hercegovina

Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

TB 03
Tematski bilten
ISSN 1840-1058

ŽENE I MUŠKARCI

u Bosni i Hercegovini

Bosna i Hercegovina

BHAS

Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 2023.

Izdaje: **Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine**
Zelenih beretki 26
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 33 91 19 11
Telefaks: +387 33 22 06 22
Elektronička pošta: bhas@bhas.gov.ba
Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovara: **Vesna Čužić, ravnateljica**

Podatke pripremili: **Aida Eskić-Pihljak, Gorana Knežević, Radoslav Čorović**

Lektura: **Amra Kapetanović**

Ilustracije i dizajn naslovnice: **Lejla Rakić Bekić**

Tehnička priprema: **Larisa Hasanbegović**

Tisak: **Štamparija Fojnica d.d., Fojnica**

kazalo

Predgovor.....	5
Osnovni pojmovi	7
Stanovništvo	9
Zdravstvo i mortalitet	31
Obrazovanje	43
Informacijsko-komunikacijske tehnologije	57
Radna snaga.....	63
Istraživanje i razvoj.....	78
Socijalna skrb.....	83
Pravosuđe.....	95
Demokracija i vladavina prava	108
Okoliš	118

PREDGOVOR

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine u kontinuitetu objavljuje publikaciju "Žene i muškarci u BiH", koja obuhvata podatke iz različitih statističkih i drugih oblasti razvrstane po spolu. Podaci daju kratak prikaz položaja žena i muškaraca u bosanskohercegovačkom društvu.

Kroz ovu publikaciju, Agencija za statistiku BiH nastoji dati svojevrsan doprinos u postizanju jednakosti i ravnopravnosti među spolovima.

Publikacija se sastoji od slijedećih poglavlja: stanovništvo, zdravstvo i mortalitet, obrazovanje, informacijsko-komunikacijske tehnologije, radna snaga, istraživanje i razvoj, socijalna skrb, pravosuđe, demokracija i vladavina prava, te okoliš. U njoj su dati tablični i grafički prikazi podataka. U ovogodišnjoj publikaciji se nastoji ostvariti i bolji vizualni prikaz podataka, pa su određeni podaci prikazani kroz slike i infografiku. Ova publikacija može poslužiti kao izvor informacija svim korisnicima zainteresiranim za položaj žena i muškaraca i za jednakost spolova u Bosni i Hercegovini.

Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini donesen je 2003. godine. Zakon uređuje, promovira i štiti jednakopravnost spolova i garantira jednake mogućnosti svim građanima, kako u javnoj, tako i u privatnoj sferi društva, te sprječava izravnu i neizravnu diskriminaciju zasnovanu na spolu.

U članku 18. ovog zakona stoji da svi statistički podaci i informacije koji se prikupljaju, evidentiraju i obrađuju u državnim tijelima na svim razinama, javnim službama i ustanovama, državnim i privatnim poduzećima i ostalim subjektima, moraju biti iskazani po spolu.

Većina podataka prikazanih u ovoj publikaciji su rezultat istraživanja koje provodi Agencija za statistiku BiH, kao i postojeće statističke dokumentacije, te za njih nije naveden izvor podataka. Manji dio podataka je preuzet iz drugih državnih i entitetskih institucija, čije je ime navedeno ispod tablica i grafikona.

Nadamo se da će publikacija doprinijeti unaprijeđenju spolne ravnopravnosti i poboljšanju položaja žena u Bosni i Hercegovini.

Vesna Čužić, ravnateljica
Agencija za statistiku BiH

OSNOVNI POJMOVI

Gender (rod) predstavlja društveno uvjetovane razlike između žena i muškaraca koje su, za razliku od bioloških i fizioloških razlika, naučene, promjenjive i ovise od različitih faktora: kulture, religije, društvenog i političkog uređenja, ekonomske situacije, klase, starosne dobi, etničke pripadnosti itd.

Gender statistika je oblast koja prožima sva statistička područja. Cilj joj je identificiranje, prikupljanje, diseminacija i analiza statističkih podataka razvrstanih po spolu, kako bi se shvatilo na koji način *gender* pitanja utječu na pojedince i društvo općenito. *Gender* statistika bi trebala predstavljati dio institucionalnih mehanizama potrebnih da se razviju spolno ravnopravne politike. Ova statistika je bitna za monitoring i evaluaciju uspješnosti i efektivnosti razvoja spolno ravnopravnih politika.

Jednakost spolova podrazumijeva jednaka prava, odgovornosti i mogućnosti između žena i muškaraca. Jednakost ne promovira identičnost žena i muškaraca, već uvažava njihovo pravo na različitost.

Ravnopravnost spolova podrazumijeva ravnopravnu vidljivost, osposobljenost i sudjelovanje spolova u svim vidovima javnog i privatnog života. Ravnopravnost spolova je u suprotnosti sa neravnopravnošću spolova, a ne sa različitošću spolova.

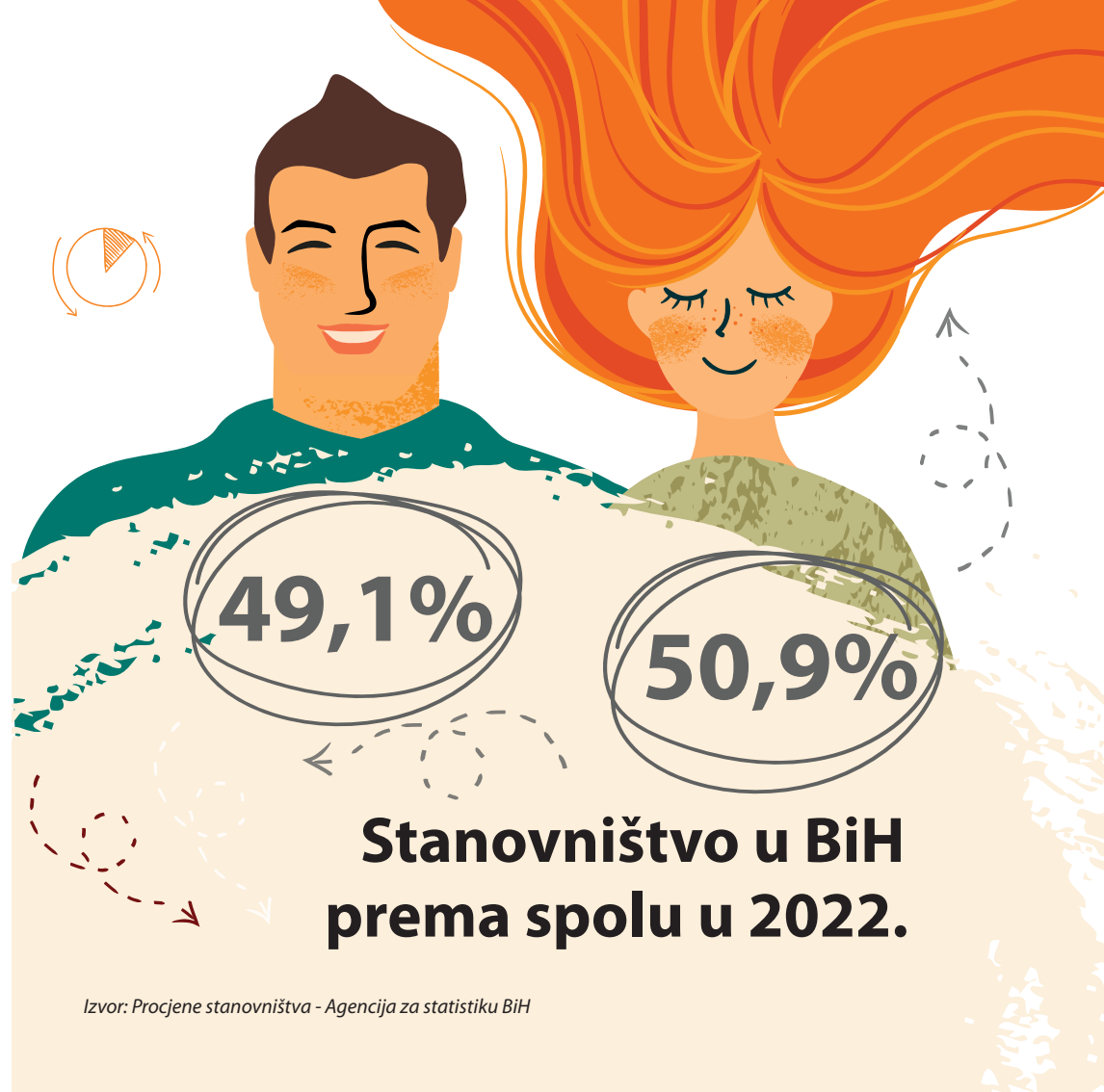
Diskriminacija na temelju spola predstavlja privilegiranje, isključivanje ili ograničavanje utemeljeno na spolu, zbog koga se pojedinkama/cima otežava ili negira priznanje, uživanje ili ostvarivanje ljudskih prava i sloboda.

Izravna spolna diskriminacija je svjesan i promišljen čin (i njegovi rezultati) kojim se favorizira jedan spol u odnosu na drugi, odnosno, osoba se tretira nepovoljnije u odnosu na drugu osobu, u istoj ili sličnoj situaciji, a na temelju spola.

Neizravna spolna diskriminacija proizilazi iz društvenih, ekonomskih, političkih, kulturoloških ili drugih aspekata koji stvaraju situaciju nejednakosti, odnosno kada prividno neutralna norma, kriterij ili praksa jednaka za sve dovede u nepovoljan položaj osobu jednog spola u usporedbi sa osobama drugog spola.

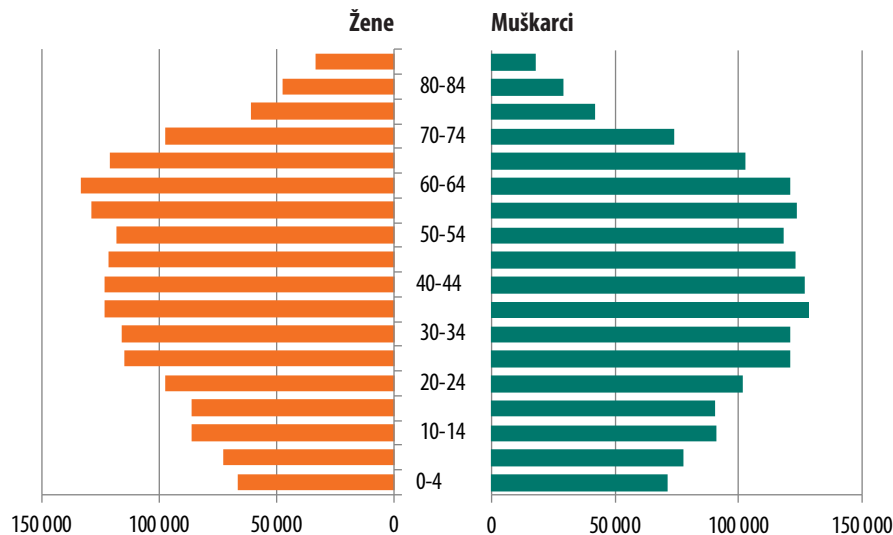
Gender stereotipi proizilaze iz (često zastarjelih) pretpostavki o ulogama, sposobnostima i osobinama muškaraca i žena. Oni mogu uzrokovati materijalne ili psihološke kočnice, koje će ženama ili muškarcima onemogućiti izbor ili će ih onesposobiti da u potpunosti uživaju svoja prava.

Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini je usvojen u lipnju 2003. godine. Izmjene i dopune su usvojene 2009. godine, a 2010. godine usvojen je Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini – prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, br. 32/10). Prema Općim odredbama, ovim zakonom uređuje se, promovira i štiti ravnopravnost spolova i garantiraju jednake mogućnosti svim građanima, kako u javnoj, tako i u privatnoj sferi društva, te sprječavaju izravnu i neizravnu diskriminaciju prema spolu. Puna ravnopravnost spolova garantira se u svim sferama društva, a naročito u oblasti obrazovanja, ekonomiji, zapošljavanju i radu, socijalnoj skrbi i zdravstvenoj zaštiti, sportu, kulturi, javnom životu i medijima, bez obzira na bračno i obiteljsko stanje. Diskriminacija po temelju spola i spolne orijentacije je zabranjena.

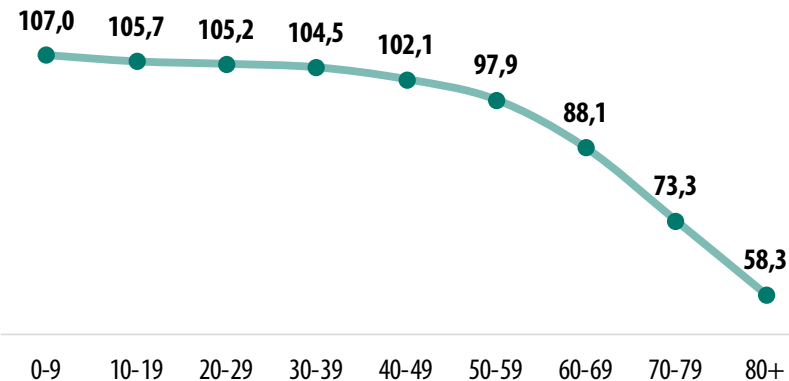

Izvor: Procjene stanovništva - Agencija za statistiku BiH

Stanovništvo u BiH prema spolu i petogodištima u 2022.

Koeficijent maskuliniteta prema starosnim skupinama u 2022.

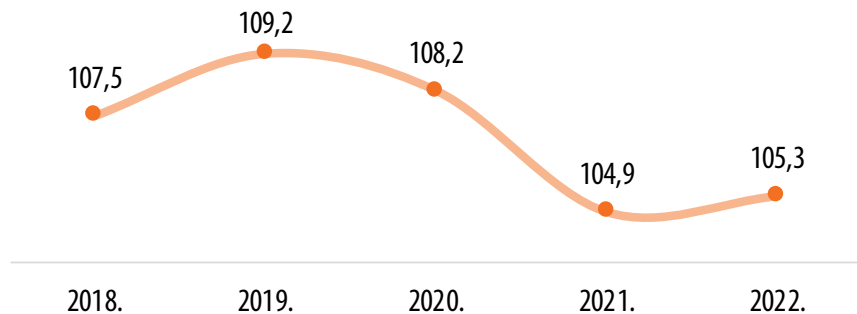
Koeficijent maskuliniteta predstavlja broj muškaraca na 100 žena.

Prema podacima o broju stanovnika iz 2022. godine, uočava se najveća stopa maskuliniteta u starosnoj skupini od 0 do 19 godina starosti, gdje na 100 žena dolazi oko 106 muškaraca. Idući prema starijoj životnoj dobi, stopa maskuliniteta ima tendenciju opadanja, pa od 50 godina i više, u populaciji ima više žena nego muškaraca, te nakon tog razdoblja koeficijent maskuliniteta naglo opada, a najniži je u starosnoj skupini 80+ i bilježi vrijednost od 58, što znači da u najkasnijoj životnoj dobi, na 100 žena dolazi oko 58 muškaraca.

Živorodeni i umrli u BiH

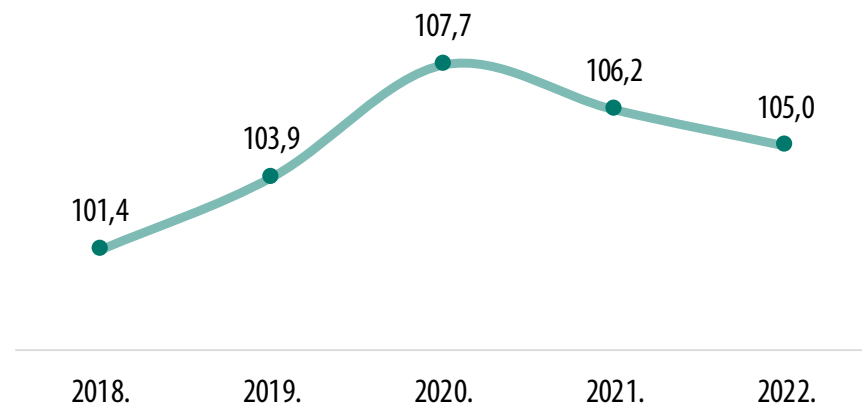
	Živorodeni			Umrli		
	Ukupno	Djevojčice	Dječaci	Ukupno	Ženski	Muški
2018.	29 467	14 199	15 268	37 744	18 737	19 007
2019.	28 360	13 554	14 806	38 829	19 042	19 787
2020.	27 255	13 089	14 166	44 427	21 387	23 040
2021.	27 143	13 247	13 896	50 333	24 410	25 923
2022.	26 687	12 997	13 690	41 296	20 148	21 148

Odnos broja živorođenih dječaka i djevojčica

Odnos između živorođenih dječaka i djevojčica predstavlja broj rođenih dječaka na 100 rođenih djevojčica. U 2022. godini je na 100 djevojčica rođeno 105 dječaka.

Odnos broja umrlih muškaraca i žena

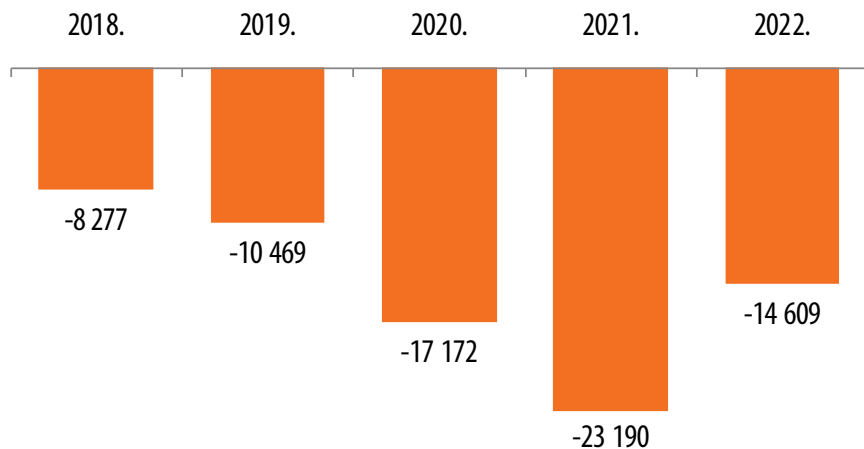

U 2022. godini je umrlo oko 9 000 osoba manje u odnosu na prethodnu godinu.

Sa aspekta spola, u 2022. godini je umrlo 105 muškaraca na 100 žena.

Prirodni prirast stanovništva BiH

Prirodni prirast predstavlja razliku između broja rođenih i broja umrlih u godini promatranja i može biti pozitivan i negativan.

Od 2009. godine u BiH postoji trend negativnog prirodnog prirasta, što znači da u referentnoj godini umre više osoba nego što ih se rodi.

Zdrave GODINE ŽIVOTA

u 2021.

67,5
Žene

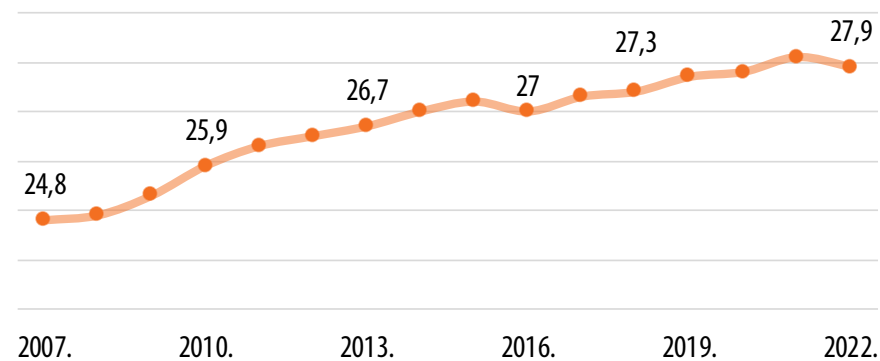
65,0
Muškarci

Zdrave godine života su pokazatelj koji računa predviđeni broj godina života koje će osoba doživjeti u zdravlju, bez zdravstvenih poteškoća.

Prema podacima Ankete o potrošnji kućanstava u BiH, muškarci su spremniji da procjene svoje zdravlje kao veoma dobro ili dobro. U 2021. godini je 75% žena procijenilo svoje zdravlje kao veoma dobro ili dobro u odnosu na 82% muškaraca.

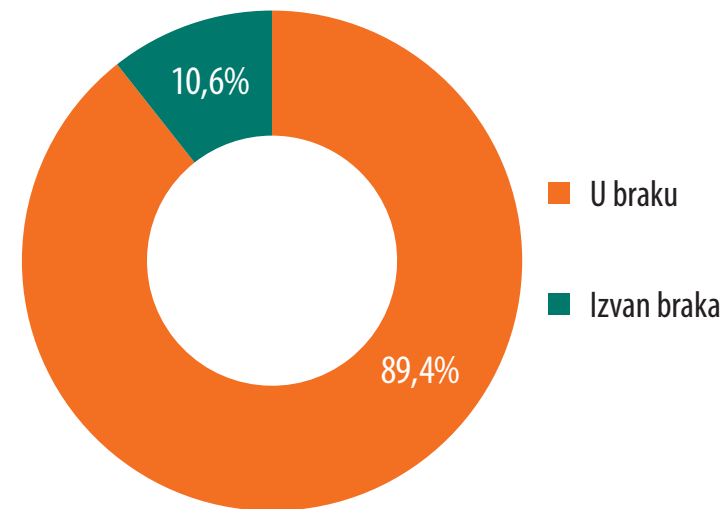
Izvor: Anketa o potrošnji kućanstava u BiH - modul Zdravstvo i socijalna uključenost, 2021./2022. i Statistika demografije, BHAS

Prosječna starost majke pri rođenju prvog djeteta u razdoblju 2007.-2022.

Prosječna starost majke pri rođenju prvog djeteta je u posljednjih petnaest godina porasla za 3,1 godinu.

Živorodeni prema bračnom statusu roditelja u 2022.

U kategoriju djece rođene izvan braka ulaze djeca čiji roditelji žive zajedno, ali nisu u bračnoj zajednici, kao i djeca čiji roditelji ne žive zajedno.

Od ukupnog broja izvanbračne djece, 86% roditelja žive zajedno, dok 14% roditelja ne žive zajedno. Postotak živorođene djece čiji roditelji ne žive zajedno u odnosu na ukupan broj živorođene djece je oko 2%.

27,9
godina

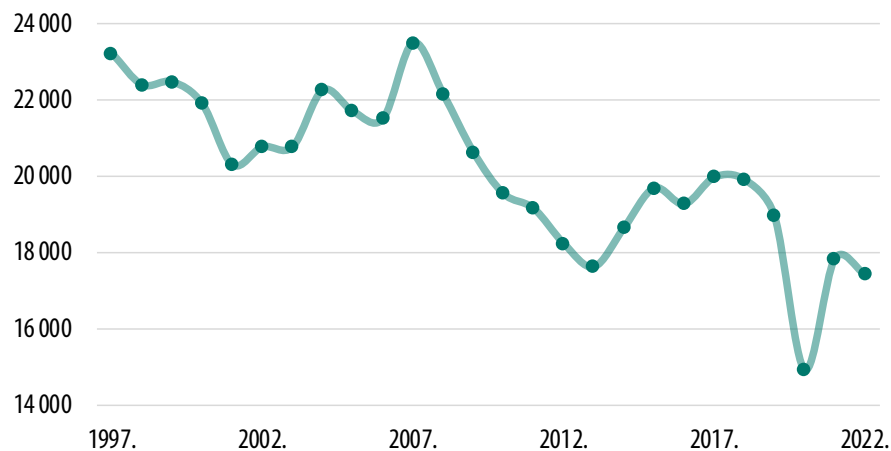
Prosječna starost majke
prema rođenju prvog
djeteta u 2022.

Živorodeni prema školskoj spremi majke i oca u 2022.

Školska sprema majke	Školska sprema oca			
	Ukupno	Bez škole	Osnovna škola	Srednja škola
UKUPNO	26 687	149	988	17 896
Bez škole	251	99	38	50
Osnovna škola	1 726	28	528	1 016
Srednja škola	15 527	20	406	13 062
Viša škola	1 388	0	5	751
Visoka školska sprema	5 445	0	4	2 309
Magisterij	1 321	1	1	476
Doktorat	64	0	0	14
Nepoznato	965	1	6	218

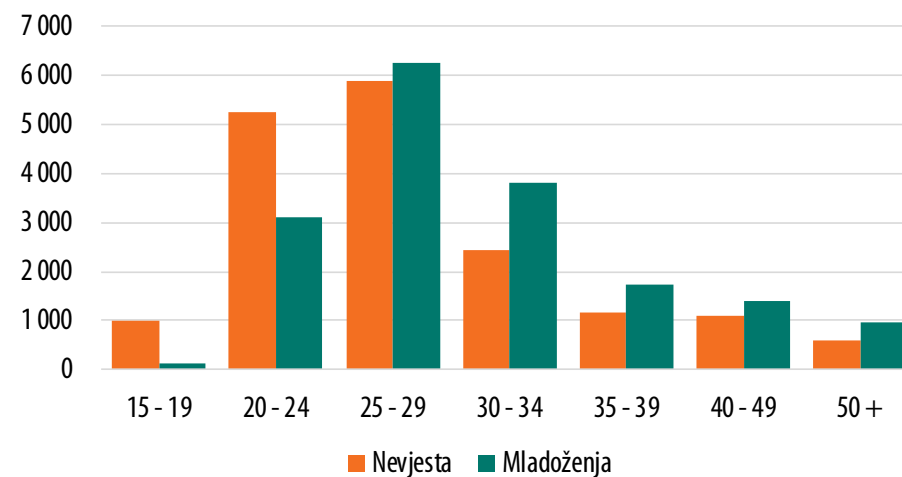
Viša škola	Školska sprema oca			
	Visoka školska sprema	Magisterij	Doktorat	Nepoznato
1 015	4 409	798	72	1 360
1	2	0	0	61
7	7	2	0	138
375	1 138	117	9	400
412	142	48	4	26
130	2 694	216	35	57
65	357	390	19	12
5	19	20	5	1
20	50	5	0	665

Sklopljeni brakovi u BiH u posljednjih 25 godina

Broj sklopljenih brakova u BiH je u posljednjih 25 godina u kontinuiranom padu, te je u 2022. godini sklopljeno 5 793 brakova manje nego u 1997. godini.

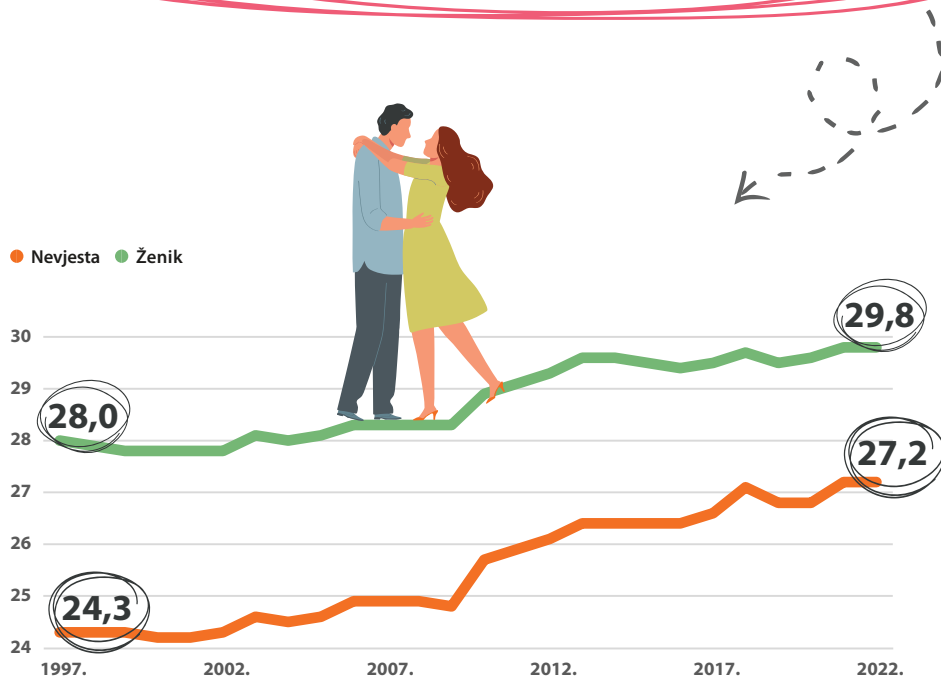
Sklopljeni brakovi prema spolu i starosnim skupinama u 2022.

U 2022. godini je sklopljeno 17 427 brakova, a najveći broj je sklopljen između supružnika u dobi od 25 do 29 godina.

Prosječna starost nevjeste i ženika

pri zaključenju prvog braka u posljednjih 25 godina

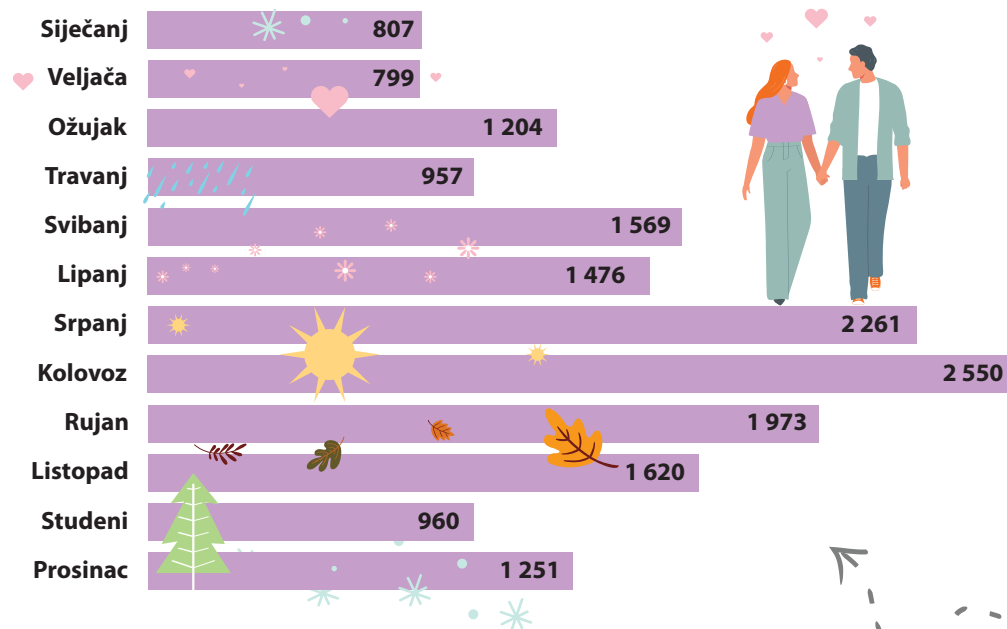

Sklopljeni brakovi prema prethodnom bračnom statusu nevjeste i ženika u 2022.

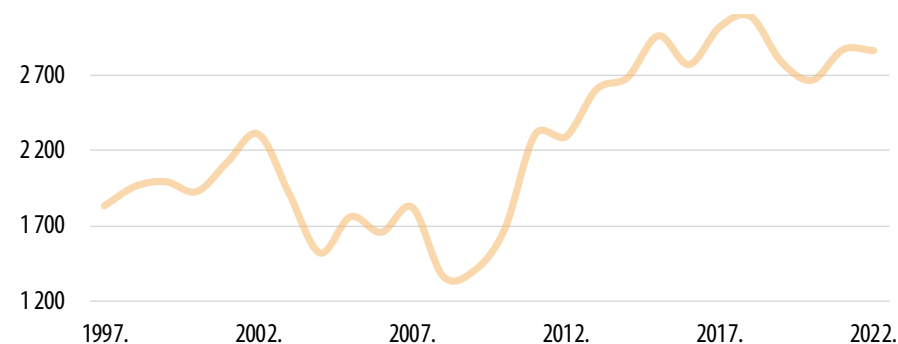
Prethodno bračno stanje ženika	Prethodno bračno stanje nevjeste				
	Ukupno	Neudata	Razvedena	Udovica	Nepoznato
UKUPNO	17 427	15 269	172	1 984	2
Neoženjen	15 380	14 409	52	918	1
Razveden	177	44	41	92	0
Udovac	1 869	816	79	974	0
Nepoznato	1	0	0	0	1

Sklopljeni brakovi

po mjesecu u 2022.

Razvedeni brakovi u BiH u posljednjih 25 godina

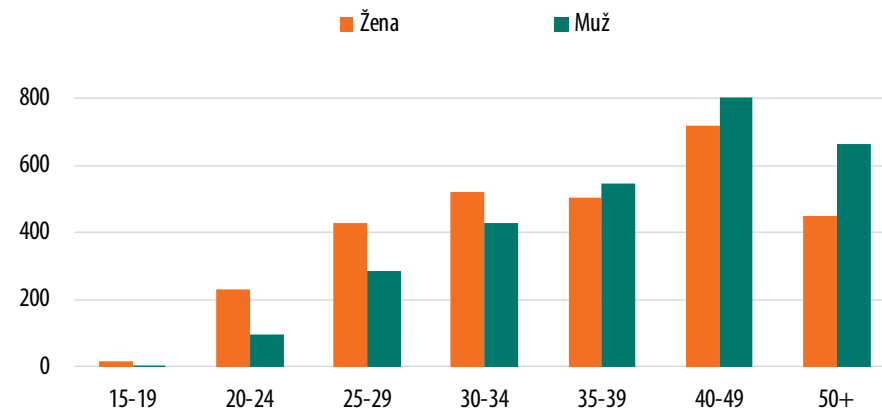

Broj razvoda brakova u BiH u posljednjih 25 godina raste, pa je u 2022. godini bilo više od 1 000 razvoda u odnosu na 1997. godinu.

2 865

broj razvoda
u 2022.

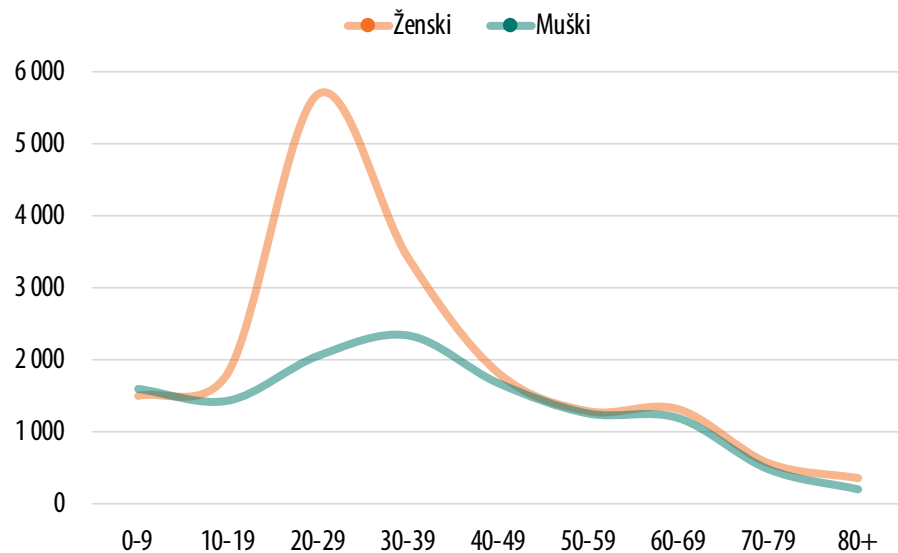
Razvedeni brakovi prema spolu i starosnim skupinama u 2022.

U 2022. godini je razvedeno 2 865 brakova. Najveći broj razvoda i kod žena i kod muškaraca desio se u životnoj dobi od 40 do 49 godina.

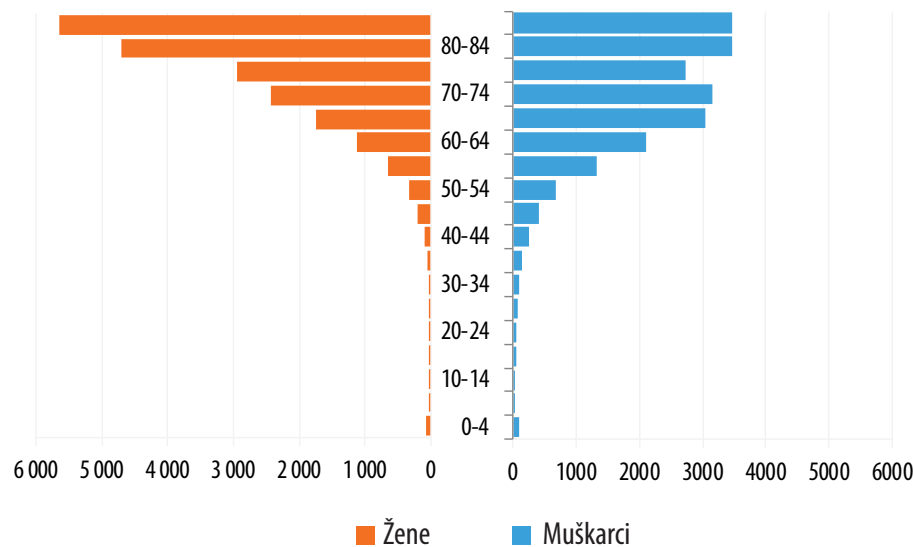
Unutarnje migracije u Bosni i Hercegovini u 2022.

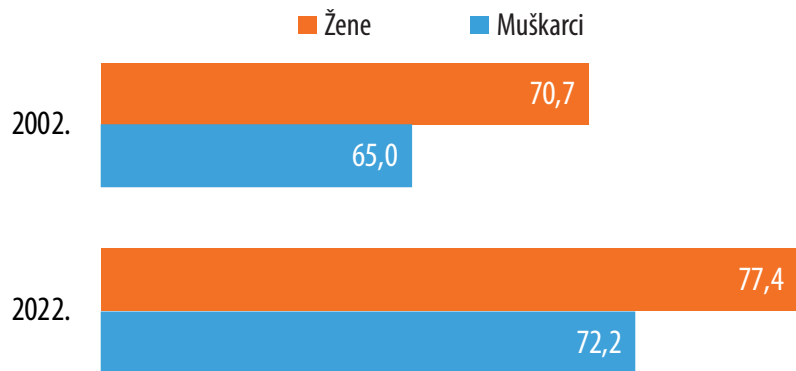
Podaci se odnose na unutarnja migracijska kretanja stanovništva Bosne i Hercegovine u 2022. godini. Obuhvaćeni su svi stanovnici, po spolnoj i starosnoj strukturi, koji su registrirali promjenu svog prebivališta, uključujući i kretanja između entiteta i Brčko Distrikta.

Tijekom 2022. godine u BiH je registrirano **30 165 doseljenih/odseljenih stanovnika**, od čega 59% žena i 41% muškaraca, što je za 3 760 stanovnika više nego u 2020. godini.

Umrli prema spolu i starosnim skupinama u 2022.

Prosječna starost umrlih osoba u posljednjih 20 godina

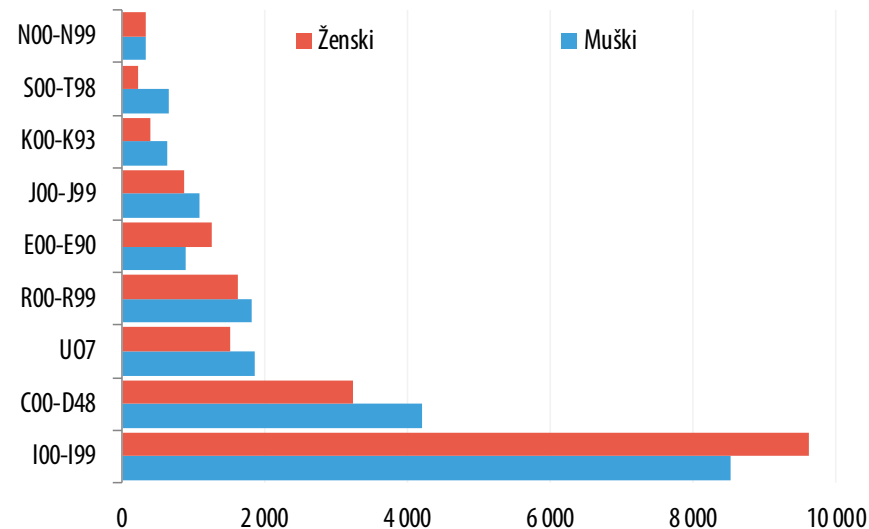

Prosječna starost umrlih raste, pa je na ukupnoj razini u posljednjih dvadeset godina porasla za 6,9 godina.

Žene su u 2022. godini u prosjeku živjele 5,2 godine dulje od muškaraca.

5,2
godine

Umrli prema vodećim uzrocima smrti i spolu u 2022.

- I00-I99 Oboljenja cirkulatornog sustava
- C00-D48 Tumori
- U07 Covid-19
- R00-R99 Simptomi, znakovi i nedovoljno definirana stanja
- E00-E90 Endokrina i metabolička oboljenja sa poremećajima u ishrani
- J00-J99 Oboljenja respiratornog sustava
- K00-K93 Bolesti probavnog sustava
- S00-T98 Povrede i trovanja
- N00 - N99 Oboljenja genitourinarnog sustava

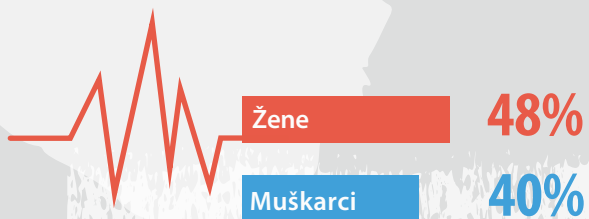

● Žene ● Muškarci

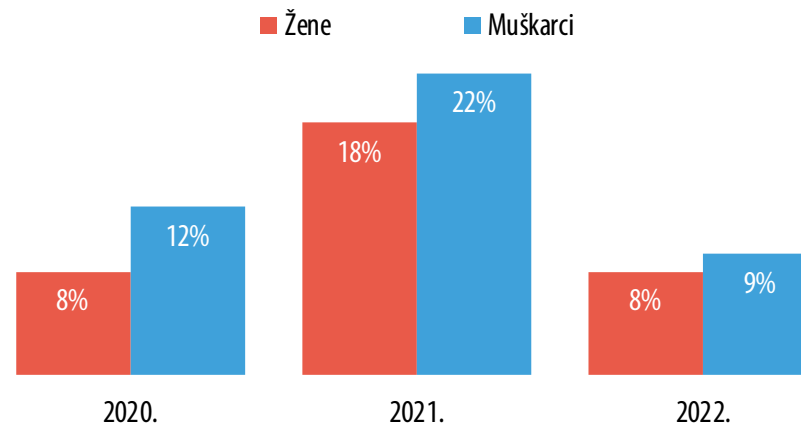
Udio žena i muškaraca umrlih od oboljenja cirkulatornog sustava

Od ukupnog broja umrlih žena, njih 48% je u 2022. godini umrlo od oboljenja cirkulatornog sustava, dok je od istih oboljenja umrlo oko 40% muškaraca u odnosu na ukupan broj umrlih muškaraca.

Oboljenja cirkulatornog sustava u odnosu na ukupne smrti

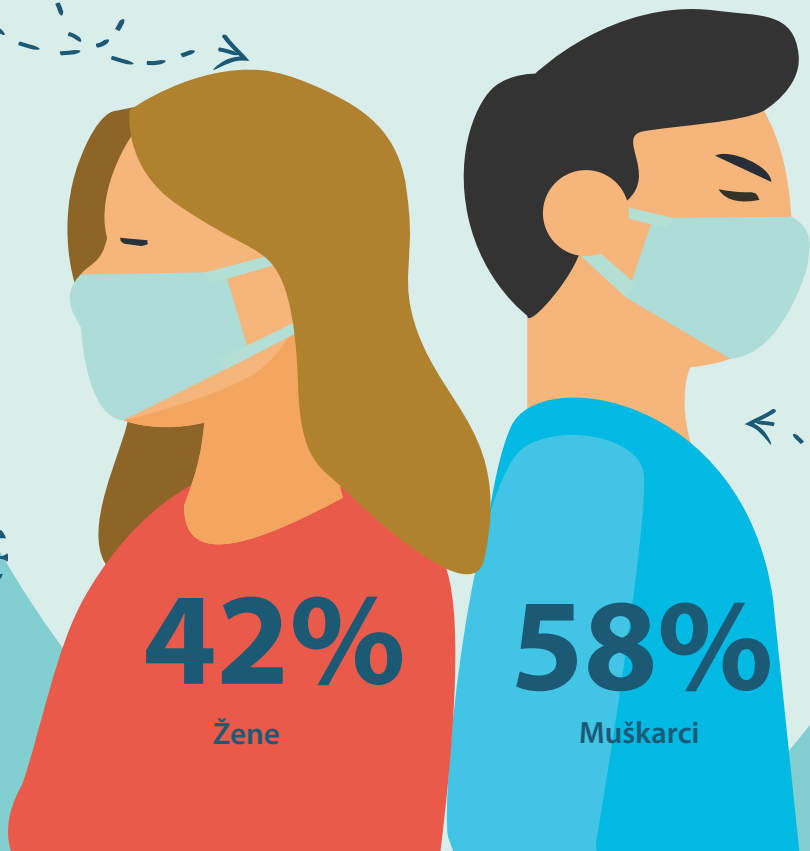

Umrli od Covid-19 oboljenja u odnosu na ukupan broj umrlih u razdoblju pandemije (2020. - 2022.)

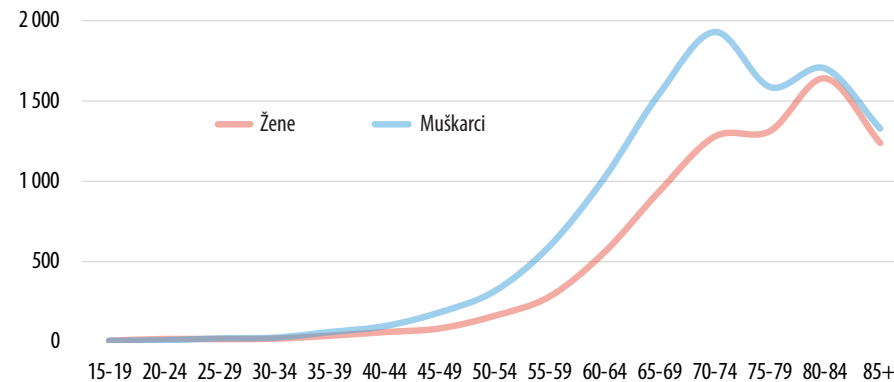

Umrli od Covid-19

oboljenja u odnosu na ukupan broj umrlih u razdoblju pandemije 2020.-2022.

Umrli od Covid-19 oboljenja prema spolu i dobnim skupinama u razdoblju pandemije (2020.-2022.)

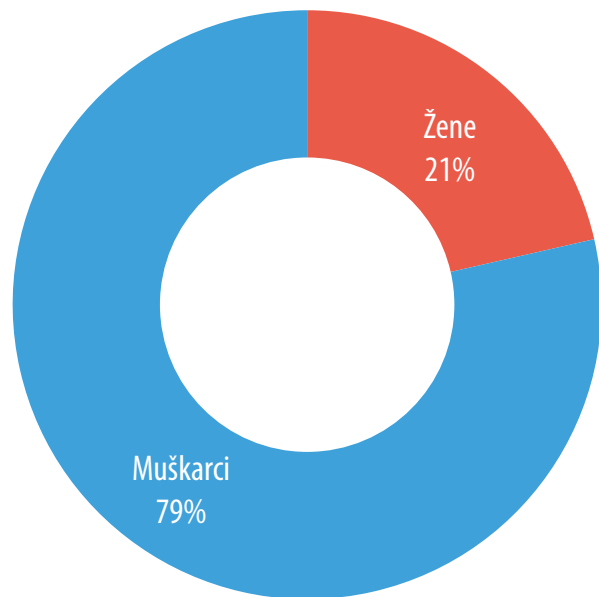
Od Covid-19 oboljenja je u trogodišnjem razdoblju pandemije (2020.-2022.) u BiH ukupno umrlo **18 059 osoba**. Najviše osoba je umrlo u 2021. godini, 10 242 osobe, što predstavlja 20% ukupnih smrtnih slučajeva u toj godini.

Gledano sa aspekta spola, u tri godine pandemije je od Covid-19 oboljenja umrlo 42% žena i 58% muškaraca. Najveći broj smrti žena se desio u dobnj skupini 80-84 godine, dok se najveći broj smrti muškaraca uslijed Covid-19 desio u dobi od 70 do 74 godine.

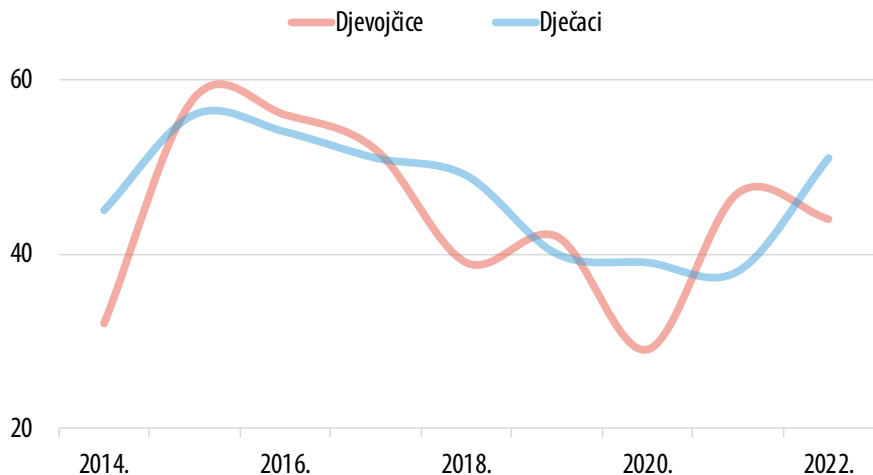
Nasilne smrti prema vrsti i spolu

		Ukupno	Nesretan slučaj	Samoubojstvo	Ubojstvo	Nepoznato
2018.	svega	1 000	502	366	34	98
	ženski	233	111	94	8	20
	muški	767	391	272	26	78
2019.	svega	912	447	344	37	84
	ženski	213	98	81	14	20
	muški	699	349	263	23	64
2020.	svega	871	398	346	42	85
	ženski	213	107	76	10	20
	muški	658	291	270	32	65
2021.	svega	929	446	375	31	77
	ženski	216	100	93	9	14
	muški	713	346	282	22	63
2022.	svega	861	403	336	24	98
	ženski	219	109	72	12	26
	muški	642	294	264	12	72

Broj samoubojstava prema spolu u 2022.

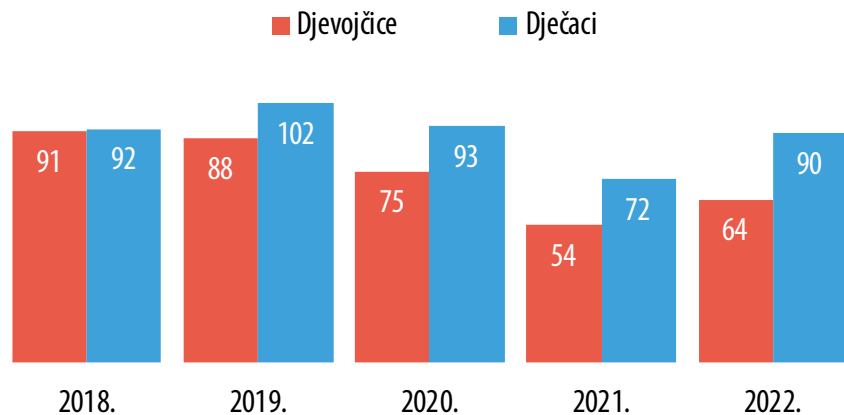

Mrtvorodeni prema spolu

Mrtvorodeni se smatra dijete rođeno, odnosno izvađeno iz tijela majke bez ikakvih znakova života, tj. ako nije disalo ili pokazivalo neki drugi znak života, a nošeno je duže od 22 tjedna i koje ima porođajnu težinu 500 gr i više.

Umrli dojenčad prema spolu

Umrli dojenčadi se smatraju djeca koja su umrla prije navršene godine života.

Zdravstveni radnici zaposleni u javnom zdravstvu u 2022.

	Žene	Muškarci
UKUPNO	23 457	8 271
Doktori	5 312	3 089
Stomatolozi	591	247
Farmaceuti	485	64
Medicinske sestre–tehničari	11 508	3 180
Fizioterapeuti	730	468
Zubni tehničari	181	81
Laboratorijski tehničari	1 429	337
Farmaceutski tehničari	435	47
Ostali zdravstveni radnici	2 786	758

Od ukupnog broja zdravstvenih radnika u javnom zdravstvu u BiH u 2022. godini su gotovo 3/4 bile žene. Doktorica je bilo 63% u odnosu na 37% doktora muškog spola, dok je medicinskih sestara sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom bilo 78% u odnosu na medicinske sestre–tehničare muškog spola.

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, Institut za javno zdravstvo Republike Srpske i Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta

Djeca i učenici

u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju

Predškolsko obrazovanje

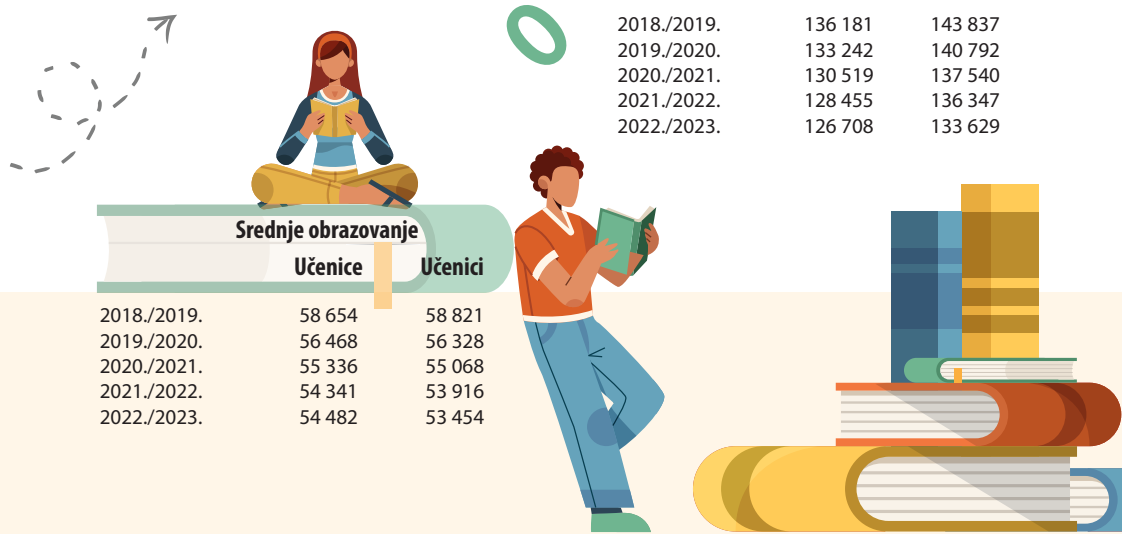
	Djevojčice	Dječaci
2018./2019.	13 656	14 855
2019./2020.	14 730	15 857
2020./2021.	13 221	14 477
2021./2022.	15 941	17 259
2022./2023.	18 258	20 504

Osnovno obrazovanje

	Učenicke	Učenici
2018./2019.	136 181	143 837
2019./2020.	133 242	140 792
2020./2021.	130 519	137 540
2021./2022.	128 455	136 347
2022./2023.	126 708	133 629

Srednje obrazovanje

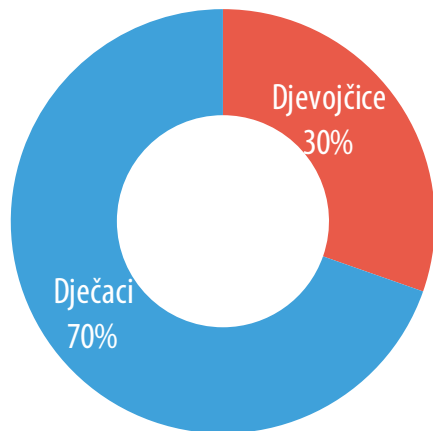
	Učenicke	Učenici
2018./2019.	58 654	58 821
2019./2020.	56 468	56 328
2020./2021.	55 336	55 068
2021./2022.	54 341	53 916
2022./2023.	54 482	53 454

Djeca u predškolskom obrazovanju u školskoj 2022./2023. godini

	Ukupno	Djeca koja redovito pohađaju predškolsku ustanovu	Djeca koja su pohađala program predškolskog obrazovanja u godini pred polazak u školu
UKUPNO	13 243	5 909	7 334
Djevojčice	6 287	2 736	3 551
Dječaci	6 956	3 173	3 783

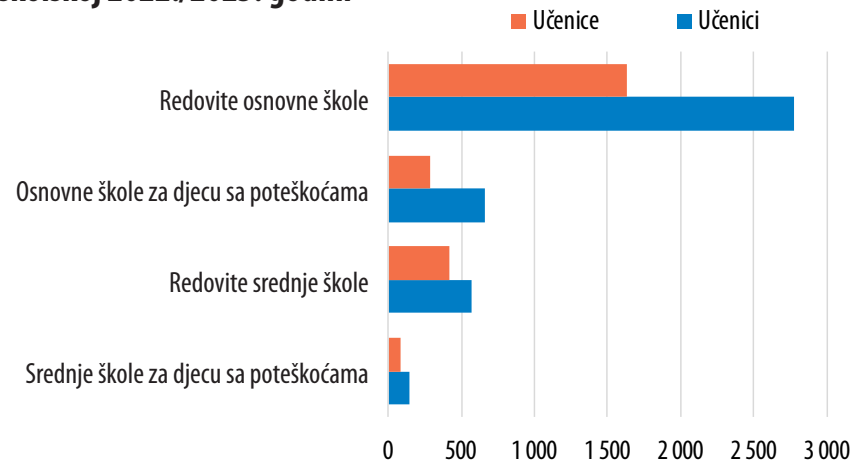
Djeca sa poteškoćama u predškolskim ustanovama u školskoj 2022./2023. godini

Učenci upisani u prvi razred osnovne i srednje škole u školskoj 2022./2023. godini

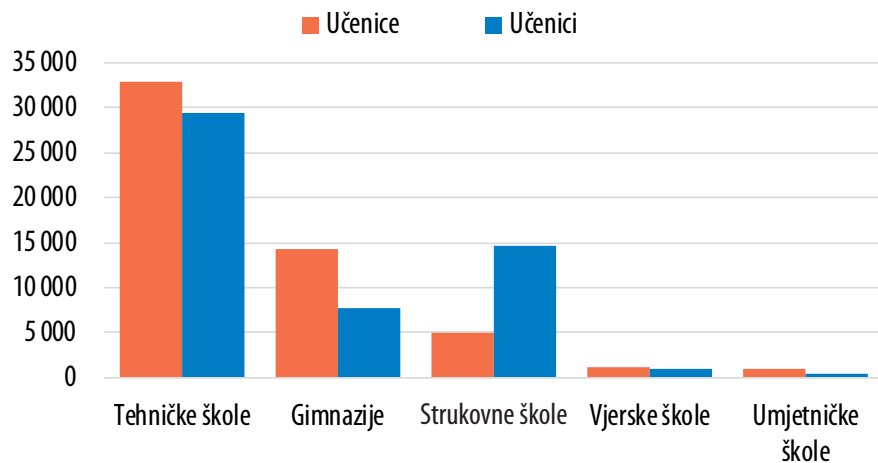
	Osnovno obrazovanje		Srednje obrazovanje	
	Djevojčice	Dječaci	Učenice	Učenci
Redovite škole	13 589	14 557	14 174	14 825
Škole za djecu sa poteškoćama	35	72	25	39

Djeca sa poteškoćama uključena u osnovno i srednje obrazovanje u školskoj 2022./2023. godini

Učenci srednjih škola prema vrsti škole u školskoj 2022./2023. godini

U školskoj 2022./2023. godini više od polovine srednjoškolaca je pohađalo tehničke škole, dok je svaki peti srednjoškolac pohađao gimnaziju.

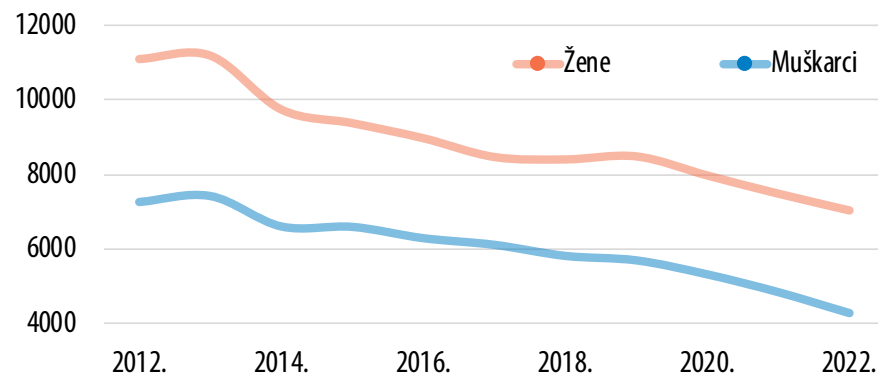
Razlike u spolnoj zastupljenosti su najveće u strukovnim školama, u kojima je oko 75% muškaraca. U drugim vrstama srednjih škola, zastupljenije su učenice.

Upisani studenti u visokoškolskim ustanovama

	Žene	Muškarci
2018./2019.	58 847	41 913
2019./2020.	55 777	38 920
2020./2021.	55 070	37 673
2021./2022.	53 911	35 704
2022./2023.	52 294	33 854

Podaci u tablici se odnose na upisane studente na svim razinama visokog obrazovanja, uključujući i absolvente.

Diplomirani studenti

4 283

Muškarci

7 029

Žene

Diplomirani

studenti

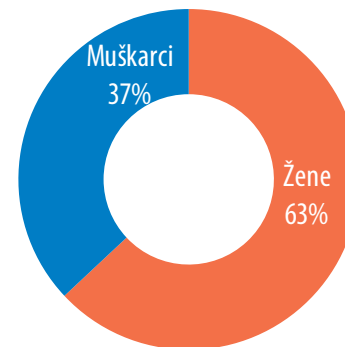
u 2022.

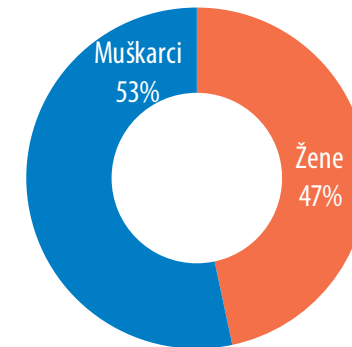
Magistri nauka, specijalisti i doktori nauka na visokoškolskim ustanovama

	Magistri nauka i specijalisti		Doktori nauka	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
2018.	2 052	1 284	87	106
2019.	2 120	1 268	69	97
2020.	2 040	1 118	58	90
2021.	2 336	1 283	71	76
2022.	2 081	1 221	91	104

Magistri nauka i specijalisti u 2022.

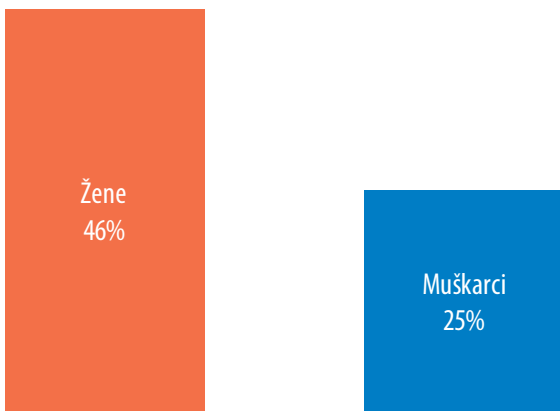

Doktori nauka u 2022.

Napomena: Podaci obuhvataju osobe koje su stekle data zvanja po starom programu i po Bolonjskom programu.

Udio studenata visokog obrazovanja u poljima obrazovanja, zdravstva i socijalne skrbi, te humanističkih nauka i umjetnosti u 2022.

U BiH postoji **rodna segregacija** u visokom obrazovanju, gdje gotovo polovina žena studira u poljima obrazovanja, zdravstva i socijalne skrbi, te humanističkih nauka, za razliku od 1/4 muškaraca uključenih u visokoškolsko obrazovanje. Situacija je slična i u zemljama Europske unije, gdje u prosjeku 43% žena i 21% muškaraca studira u navedenim poljima.

EIGE riječnik rodni pojmova definira rodnu segregaciju u obrazovanju kao razlike u obrascima zastupljenosti žena i muškaraca u različitim oblastima obrazovanja.

Diplomirani studenti, magistri i doktori prema oblasti obrazovanja u 2022.

Oblast	Žene	Muškarci
Obrazovanje	78,2	21,8
Humanističke nauke i umjetnost	69,3	30,7
Društvene nauke, novinarstvo i informacije	62,9	37,1
Poslovanje, administracija i pravo	63,0	37,0
Prirodne nauke, matematika i statistika	75,0	25,0
Informacijske i komunikacijske tehnologije	35,2	64,8
Inženjerstvo, proizvodnja i građevinarstvo	41,4	58,6
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i veterinarstvo	57,5	42,5
Zdravstvo i socijalna skrb	77,6	22,4
Usluge	47,3	52,7
Nepoznato	59,2	40,8

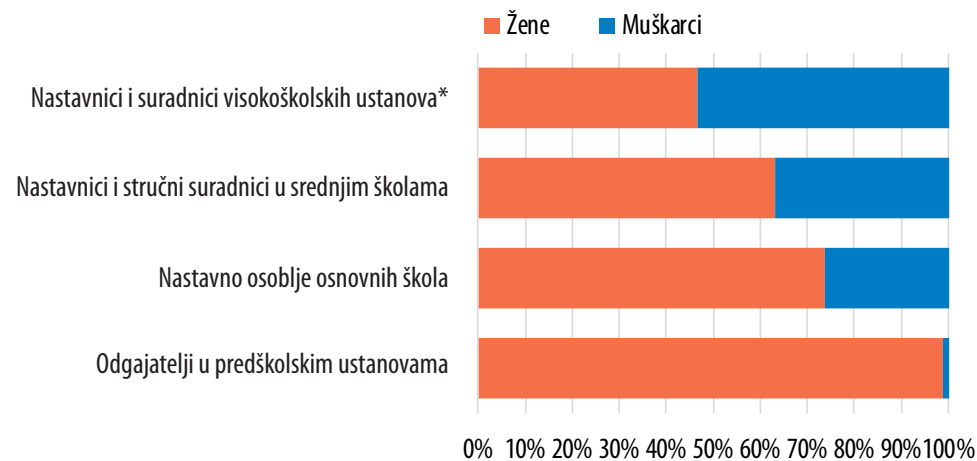
Visoko obrazovanje u 2022. godini je završilo 10 066 žena i 6 531 muškaraca. Više od polovine žena je diplomiralo, magistriralo i doktoriralo u oblastima zdravstva i socijalne skrbi, obrazovanja i društvenih nauka, a to su ujedno i područja obrazovanja u kojima su žene brojnije od muškaraca. Veći broj muškaraca je svoje visokoškolsko obrazovanje završilo u oblastima informacijskih i komunikacijskih tehnologija, inženjerstva, proizvodnje i građevinarstva, te području usluga.

Diplomirani studenti, magistri i doktori znanosti

u 2022.

Zaposleni na svim razinama obrazovanja u školskoj 2022./2023. godini

U Bosni i Hercegovini su gotovo sve odgajateljice u predškolskim ustanovama žene (99%). Idući prema višim razinama obrazovanja, spolna struktura nastavnog osoblja se mijenja, tako da su žene zastupljenije u osnovnom i srednjem obrazovanju, dok više od polovine nastavnika i suradnika u visokoškolskim ustanovama čine muškarci.

*Napomena: Ukupan broj prikazanih nastavnika i suradnika u visokoškolskim ustanovama ne odgovara stvarnom broju fizičkih osoba, s obzirom na to da nastavnici i suradnici mogu predavati na dvije ili više obrazovnih ustanova.

Indikatori obrazovanja prema spolu za 2022.

	Žene	Muškarci
Mladi koji nisu zaposleni, niti uključeni u obrazovanje i obuku	18,6	17,7
Rano napuštanje škole	3,9	3,3
Postignuće u visokom obrazovanju	34,1	23,4

Osobe koje nisu zaposlene, niti uključene u obrazovanje i obuku je indikator koji obuhvata mlade osobe dobi 15-24 godine koje nisu bile zaposlene, ali ni uključene u obrazovanje ili obuku u četiri tjedna prije provođenja Ankete o radnoj snazi. Podatak je izražen kao postotak od ukupnog stanovništva iste dobne skupine i spola. Ovaj indikator ukazuje na mlado stanovništvo koje ima najveći rizik od marginalizacije na tržištu rada, kao i od neadekvatnog iskorištavanja njihovih potencijala.

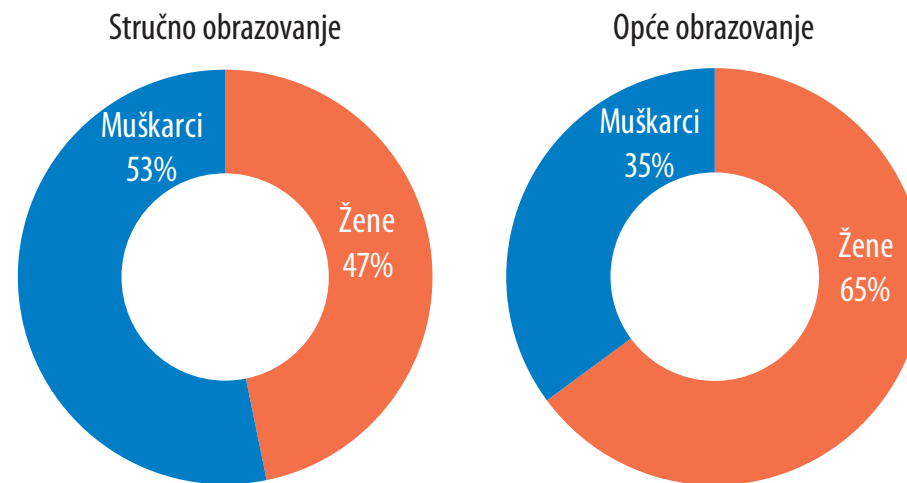
Rano napuštanje škole je indikator koji predstavlja postotak osoba dobi 18-24 godine koje su završile osnovno obrazovanje, a nisu imale nikakvo učešće u obrazovanju ili obukama u četiri tjedna prije provođenja Ankete o radnoj snazi.

Postignuće u visokom obrazovanju je indikator koji se definira kao postotak osoba starosti 30-34 godine koje su uspješno završile tercijarno obrazovanje (fakultete/akademije/sveučilišta).

Rodni jaz u postignuću u visokom obrazovanju predstavlja razliku između postignuća muškaraca i žena. **U BiH je u 2022. godini za 10,7% više žena dobi 30-34 godine završilo visoko obrazovanje u odnosu na muškarce.**

Izvor: Anketa o radnoj snazi BiH, 2022.

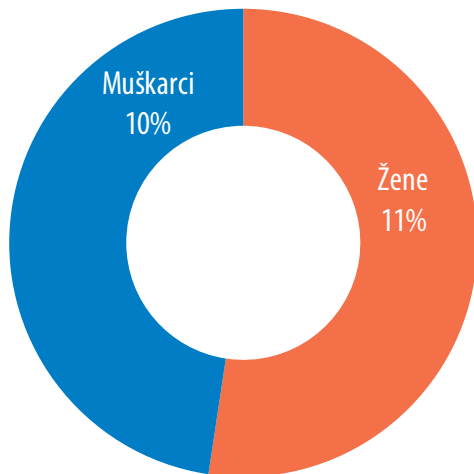
Učenici prema vrsti srednjeg obrazovanja u školskoj 2022./2023. godini

Stručno obrazovanje je namijenjeno stjecanju specifičnih znanja, sposobnosti i vještina za određenu vrstu zanimanja. Stručno obrazovanje uključuje stručne, tehničke, vjerske i umjetničke škole.

Opće obrazovanje uključuje gimnazije.

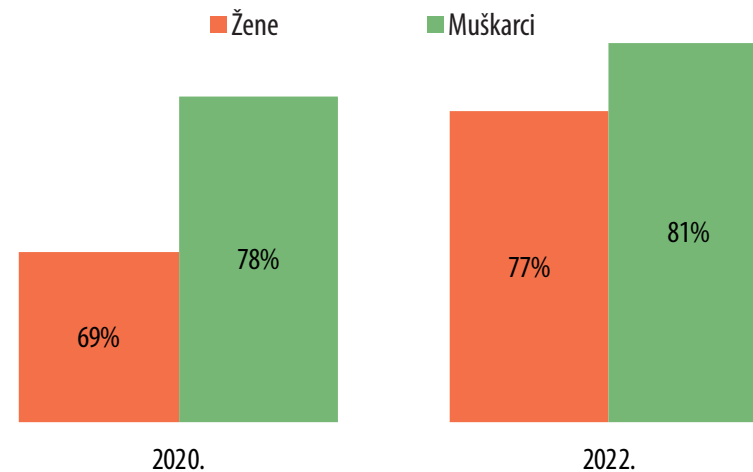
Udio osoba uključenih u formalno i neformalno obrazovanje i obuku u 2022.

U usporedbi sa Europskom unijom, BiH je u 2022. godini imala manji udio osoba starijih od 15 godina koje su uključene u formalno i neformalno obrazovanje i obuku. Prosjek EU-27 za 2022. godinu za žene je iznosio 19%, a za muškarce 18%.

Izvor: Anketa o radnoj snazi BiH, 2022.

Udio korisnika interneta prema spolu u 2020. i 2022.

Podaci se odnose na korisnike interneta starosne skupine 16-74 godine.

U skupinu osoba koje koriste internet ulaze osobe koje su koristile internet u posljednja tri mjeseca koja su prethodila istraživanju.

Izvor: Istraživanje o korištenju informacijsko-komunikacijskih tehnologija u kućanstvima i pojedinačno, 2022.

Razlozi korištenja interneta u privatne svrhe, prema spolu u 2022.

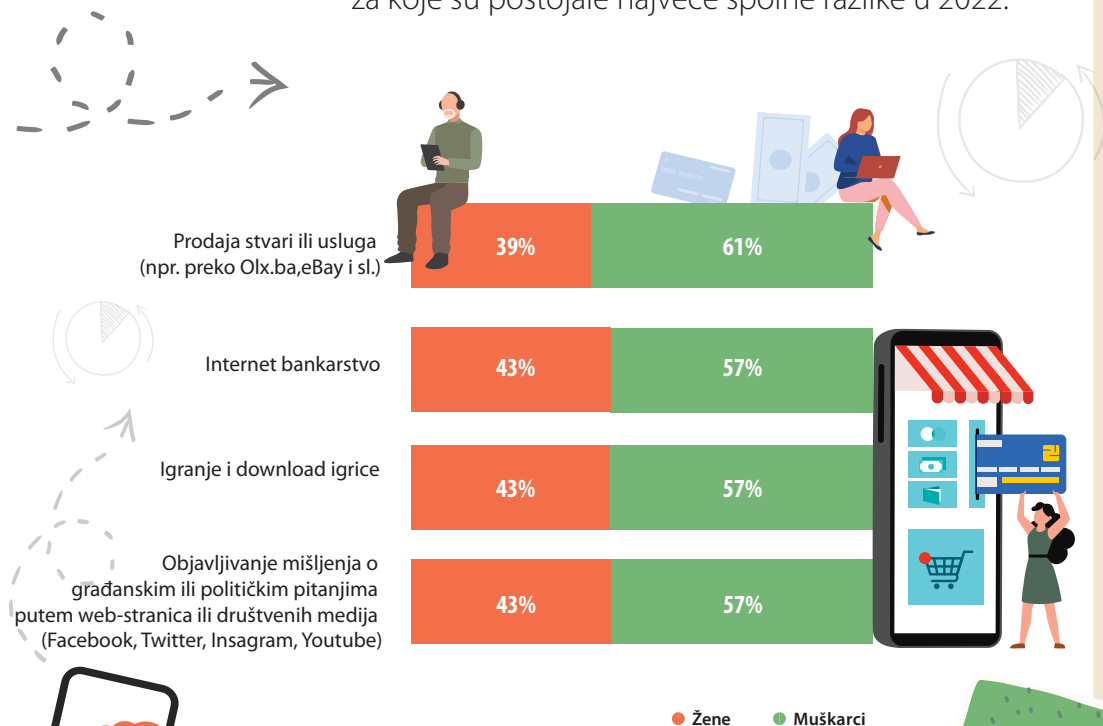
	Žene	Muškarci
Slanje i primanje elektroničke pošte (e-mail)	46,3	53,7
Telefoniranje preko interneta i video pozivi	50,3	49,7
Sudjelovanje na društvenim mrežama	49,9	50,1
Slanje online poruka preko Skype, Messenger, WhatsApp, Viber, itd	50,7	49,3
Traženje informacija o robi i uslugama	49,2	50,8
Čitanje internet portala, online novina, časopisa	49,7	50,3
Objavlivanje mišljenja o građanskim ili političkim pitanjima putem web-stranica ili društvenih medija (kao što su Facebook, Twitter, Instagram, Youtube)	43,4	56,6
Slušanje muzike	48,8	51,2
Gledanje video sadržaja preko besplatnih servisa (npr. YouTube)	48,5	51,5
Igranje ili download igrice	43,3	56,7
Pretraživanje informacija o zdravlju	53,6	46,4
Prodaja stvari ili usluga (npr. preko Olx.ba, eBay i sl.)	38,7	61,3
Internet bankarstvo	43,1	56,9

Izvor: Istraživanje o korištenju informacijsko-komunikacijskih tehnologija u kućanstvima i pojedinačno, 2022.

Podaci u tablici se odnose na pojedince koji su koristili internet u posljednja tri mjeseca koja su prethodila istraživanju. Ispitanici su internet najčešće koristili za telefoniranje i video pozive, slanje poruka, sudjelovanje na društvenim mrežama, pronalaženje informacija o robama i uslugama. Ne postoji značajna razlika u razlozima korištenja interneta kod žena i muškaraca.

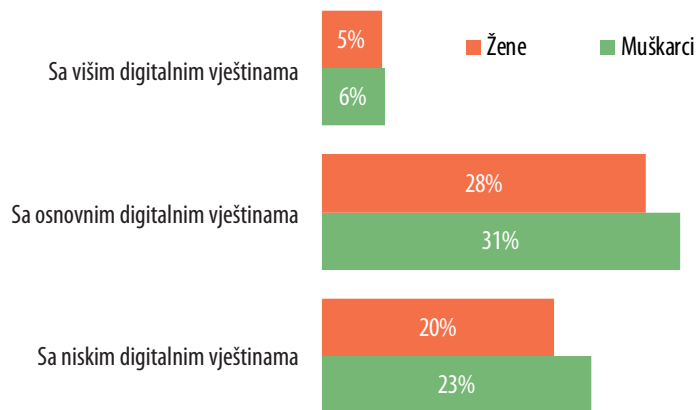
Razlozi korištenja interneta u privatne svrhe

za koje su postojale najveće spolne razlike u 2022.

Izvor: Istraživanje o korištenju informacijsko-komunikacijskih tehnologija u kućanstvima i pojedinačno, 2022.

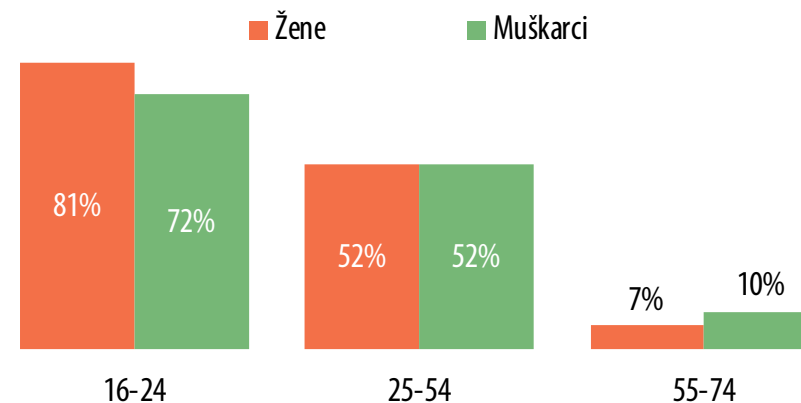
Razina digitalnih vještina kod pojedinaca u 2021.

Digitalne vještine su skup indikatora koji se temelje na odabranim aktivnostima povezanim sa korištenjem interneta ili softvera od strane pojedinaca dobi 16-74 godine u četiri područja: informacije, komunikacija, rješavanje problema i vještine u korištenju softvera. U zavisnosti od kompleksnosti izvođenja aktivnosti, postoje dvije razine vještina - *osnovne digitalne vještine* i *više digitalne vještine*.

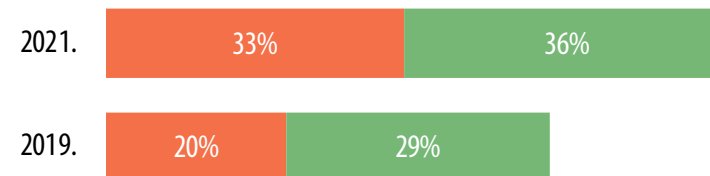
Podaci za računanje ovog indikatora se prikupljaju svake dvije godine kroz dodatni modul Istraživanja o korištenju informatijsko-komunikacijskih tehnologija, te su zadnji put prikupljeni u 2021. godini.

Pojedinci sa osnovnim ili višim digitalnim vještinama prema dobnim skupinama u 2021.

Izvor: Istraživanje o korištenju informatijsko-komunikacijskih tehnologija u kućanstvima i pojedinačno, 2022.

Pojedinci sa osnovnim ili višim digitalnim vještinama u 2019. i 2021.

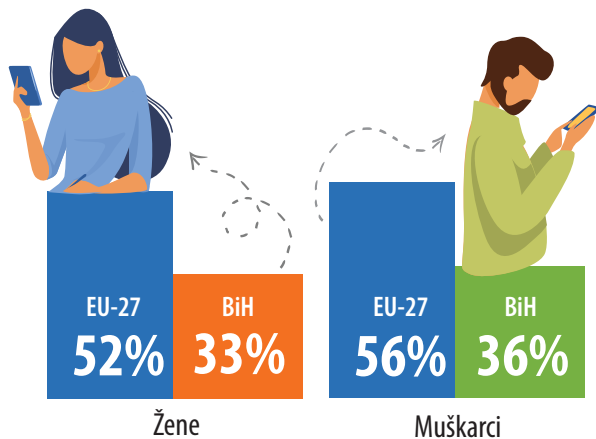

U 2021. godini se povećao broj žena i muškaraca sa osnovnim ili višim digitalnim vještinama u odnosu na 2019. godinu. Međutim, BiH se i dalje nalazi ispod EU-27 prosjeka. U 2021. godini u EU je u prosjeku 52% žena (BiH - 33%) i 56% muškaraca (BiH - 36%) imalo osnovne ili više digitalne vještine.

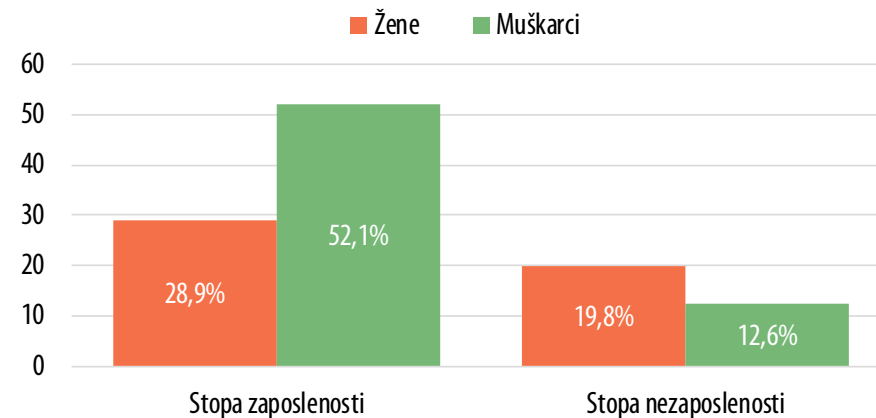
Gledano sa aspekta spola, gotovo 10% više mladih žena starosti 16-24 godine ima osnovne i više digitalne vještine, a idući ka starijoj populaciji, taj odnos se izjednačava. Samo 7 žena od 100 i 10 muškaraca od 100 u BiH imaju više digitalne vještine (više od osnovnih).

Izvor: Istraživanje o korištenju informatičko-komunikacijskih tehnologija u kućanstvima i pojedinačno, 2022.

Osnovne ili više digitalne vještine stanovništva BiH u odnosu na EU prosjek u 2021.

Osnovne karakteristike stanovništva prema aktivnosti i spolu u 2022.

Stopa aktivnosti predstavlja odnos radne snage (ekonomski aktivno stanovništvo) i radno sposobnog stanovništva (sve osobe stare 15 i više godina).

Stopa zaposlenosti predstavlja odnos zaposlenih i radno sposobnog stanovništva.

Stopa nezaposlenosti predstavlja odnos nezaposlenih i radne snage (ekonomski aktivno stanovništvo).

Anketa o radnoj snazi je redovito istraživanje koje provodi Agencija za statistiku BiH, a od 2020. godine ona se provodi kontinuirano, prema novoj metodologiji usklađenoj sa EU regulativom.

Anketa je 2022. godini provedena na uzorku od 42 888 kućanstava.

Izvor: Anketa o radnoj snazi, 2022.

Stopa zaposlenosti (20-64 god)

40,0% **Žene** **Muškarci** 67,7%

27,7 pp

Rodni jaz u zaposlenosti

Struktura radno sposobnog stanovništva prema aktivnosti i starosnim skupinama u 2022.

	Radno sposobno stanovništvo	Radna snaga		Neaktivne osobe
		Zaposlene osobe	Nezaposlene osobe	
<i>Žene</i>				
15-24	12,6	5,4	15,8	15,7
25-49	39,1	69,5	67,4	22,5
50-64	25,4	24,0	16,4	26,1
65+	22,9	(1,1)	•	35,8
<i>Muškarci</i>				
15-24	14,1	6,5	20,4	22,7
25-49	42,7	64,4	57,7	12,0
50-64	25,3	27,8	21,5	22,7
65+	17,9	(1,4)	0,4	42,6

Oznake: • - podatak je ekstremno nesiguran

Izvor: Anketa o radnoj snazi, 2022.

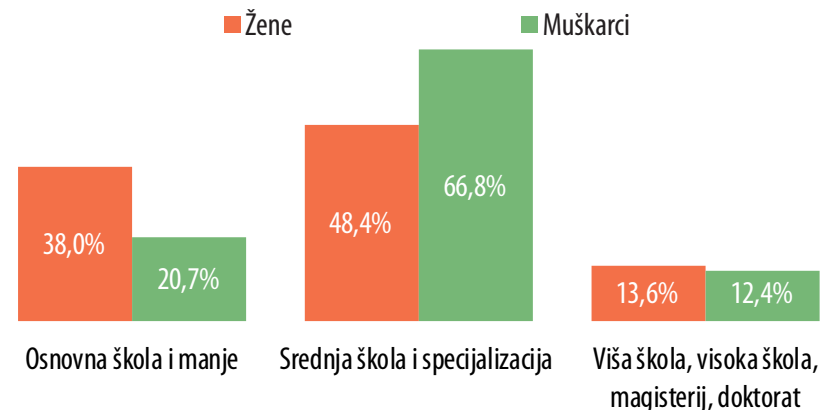
Radno sposobno stanovništvo obuhvata sve osobe stare 15 i više godina i podijeljeno je u dvije kategorije: ekonomski aktivno stanovništvo ili radnu snagu (zaposlene i nezaposlene osobe) i ekonomski neaktivno stanovništvo (osobe izvan radne snage).

Radnu snagu ili ekonomski aktivno stanovništvo čine zaposlene i nezaposlene osobe.

Osobe izvan radne snage čine sve osobe koje imaju 15 i više godina i koje u referentnom thednu nisu obavljale nijedan plaćeni posao, nisu aktivno tražile posao ili nisu bile u mogućnosti da počnu raditi u roku od dva tjedna nakon isteka referentnog tjedna.

Izvor: Anketa o radnoj snazi, 2022.

Struktura radno sposobnog stanovništva u BiH prema najvišoj završenoj školskoj spremi u 2022.

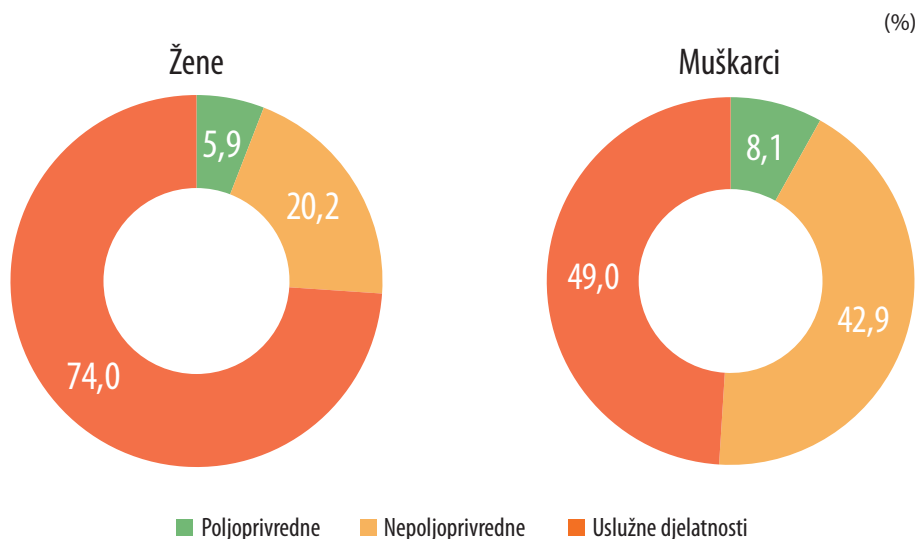
Struktura zaposlenih prema statusu u zaposlenosti u 2022.

	Žene	Muškarci
Zaposlenici	89,3	85,5
Samozaposlenici	8,1	13,8
Neplaćeni pomažući članovi	(2,6)	(0,7)

Oznaka: ( ) - podatak je manje siguran

Izvor: Anketa o radnoj snazi, 2022.

Struktura zaposlenih prema skupinama područja djelatnosti ¹ u 2022.

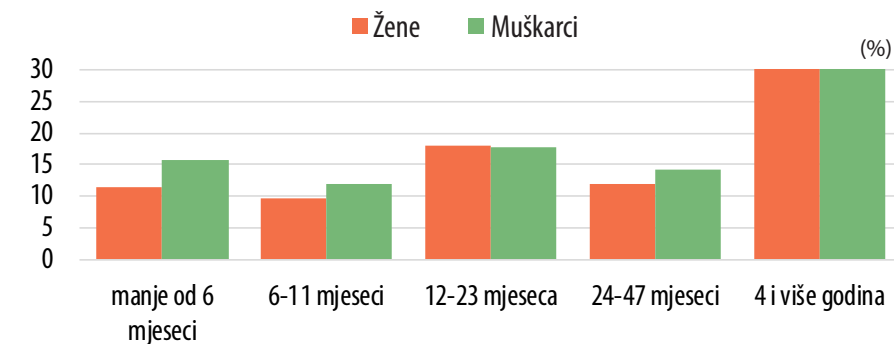

¹**Grupe područja djelatnosti** (NACE Rev 2):
poljoprivredne (A), nepoljoprivredne (B, C, D, E, F) i
uslužne djelatnosti (G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U)

Prosjek uobičajenih tjednih sati rada na glavnom poslu prema skupinama područja djelatnosti u 2022.

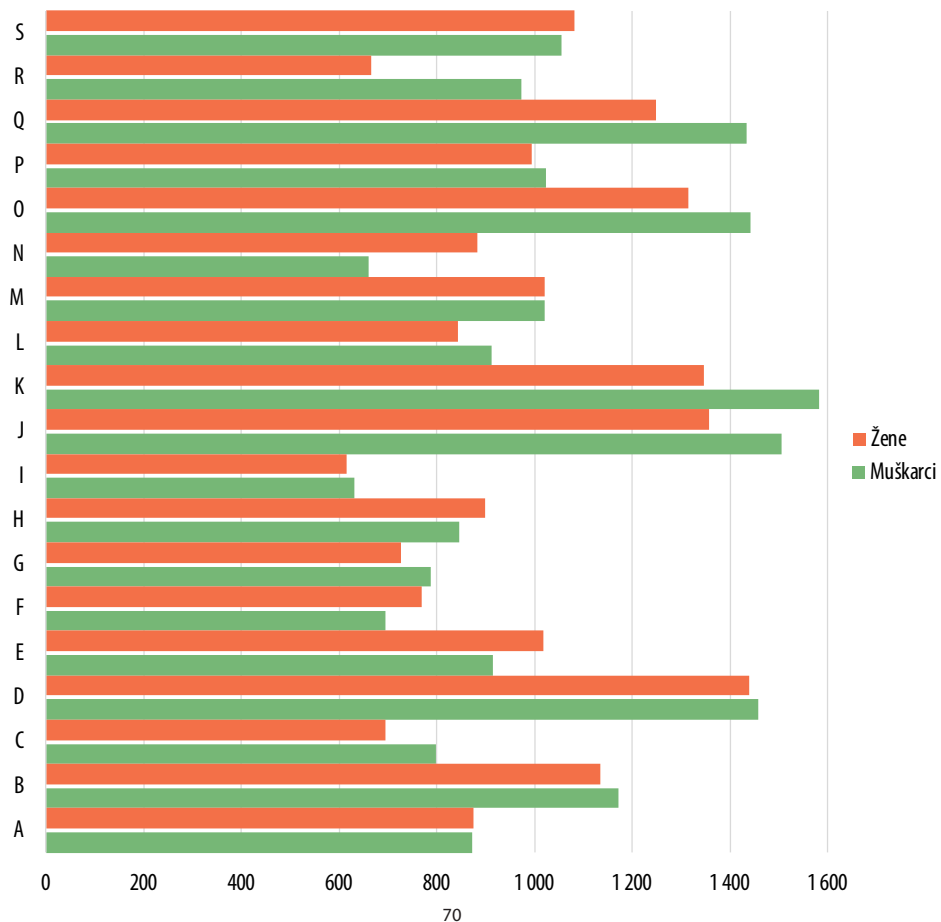
	Žene	Muškarci
UKUPNO	41,3	42,0
Poljoprivredne djelatnosti	37,1	41,8
Nepoljoprivredene djelatnosti	40,9	42,2
Uslužne djelatnosti	41,7	41,9

Struktura nezaposlenih prema trajanju nezaposlenosti u 2022.

Izvor: Anketa o radnoj snazi, 2022.

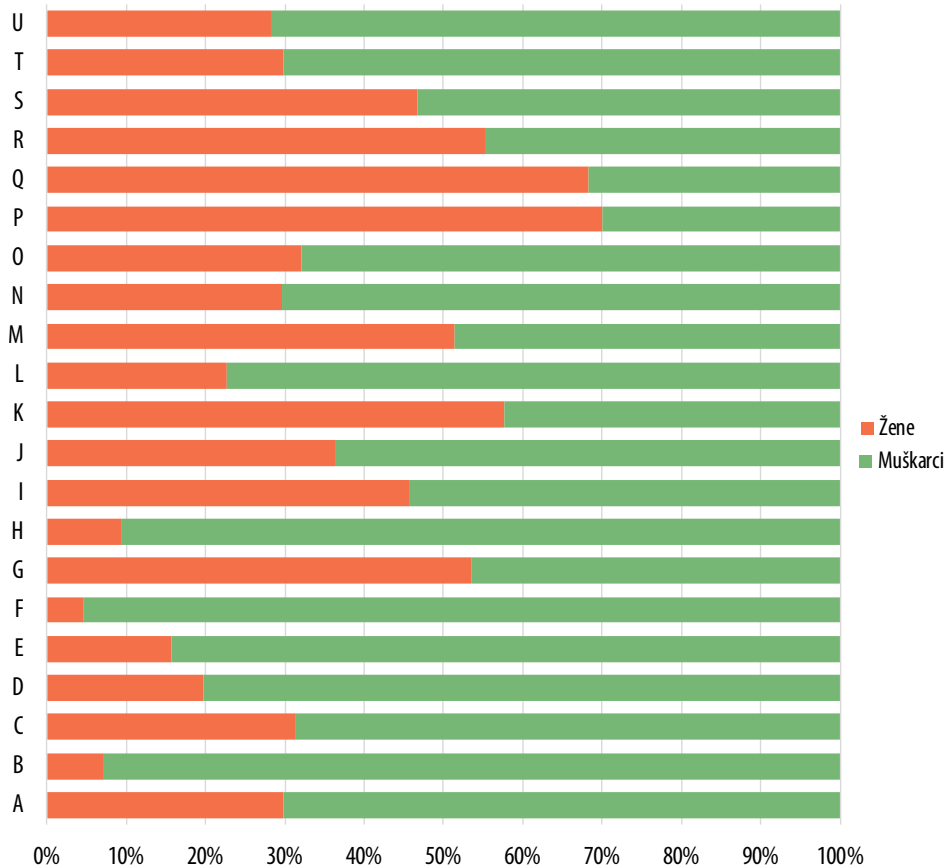
Prosječne plaće po područjima djelatnosti i spolu u 2021.

Područja djelatnosti prema Klasifikaciji djelatnosti (NACE Rev 2) su:

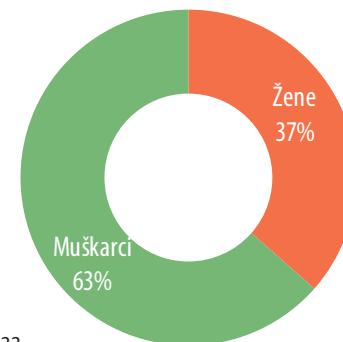
- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
- B Vađenje ruda i kamena
- C Prerađivačka industrija
- D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i malo
- H Prijevoz i skladištenje
- I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Zdravstvena zaštita i socijalna skrb
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstva kao poslodavca
- U Djelatnosti izvanteritorijanih organizacija i tijela

Zaposleni prema područjima djelatnosti u 2022.

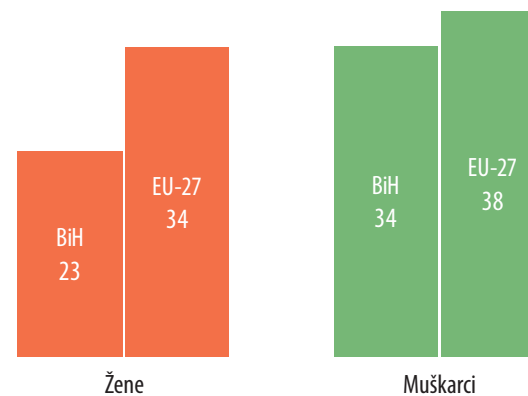
Izvor: Anketa o radnoj snazi, 2022.

Zaposleni u području informacija i komunikacija u 2022.

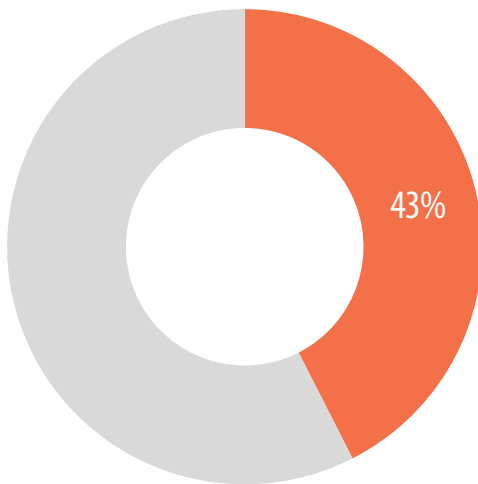
Izvor: Anketa o radnoj snazi, 2022.

Trajanje radnog vijeka u godinama u BiH i EU-27 u 2022.

Izvor: Anketa o radnoj snazi, 2022. i Statistika demografije

Udio žena sa malom djecom koje su bile zaposlene na puno radno vrijeme u 2022.

U 2022. godini je manje od polovine žena (43%) sa djecom mlađom od 6 godina bilo zaposleno puno radno vrijeme. Udio zaposlenih žena sa malom djecom je u blagom porastu u odnosu na prethodne godine.

Izvor: Anкета o radnoj snazi, 2022.

Nezaposlene osobe sa invaliditetom na evidencijama službi za zapošljavanje

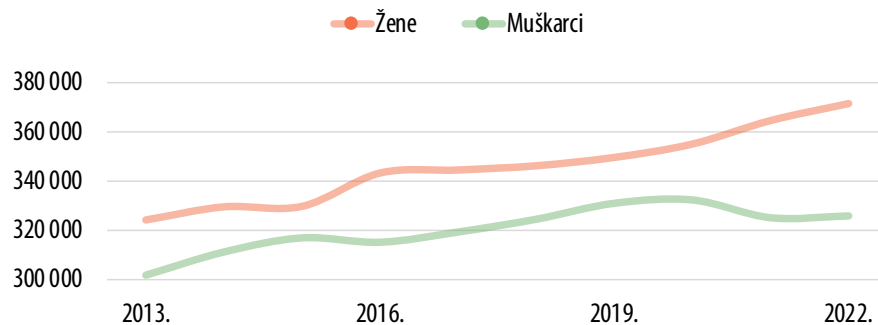
	Žene				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
UKUPNO	1 851	1 886	1 950	1 905	1 746
Ratni vojni invalidi	83	91	86	83	77
Ostale osobe sa invaliditetom	1 768	1 795	1 864	1 822	1 669

	Muškarci				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
UKUPNO	7 137	6 884	7 234	6 850	6 297
Ratni vojni invalidi	4 546	4 339	4 599	4 291	3 930
Ostale osobe sa invaliditetom	2 591	2 545	2 635	2 559	2 367

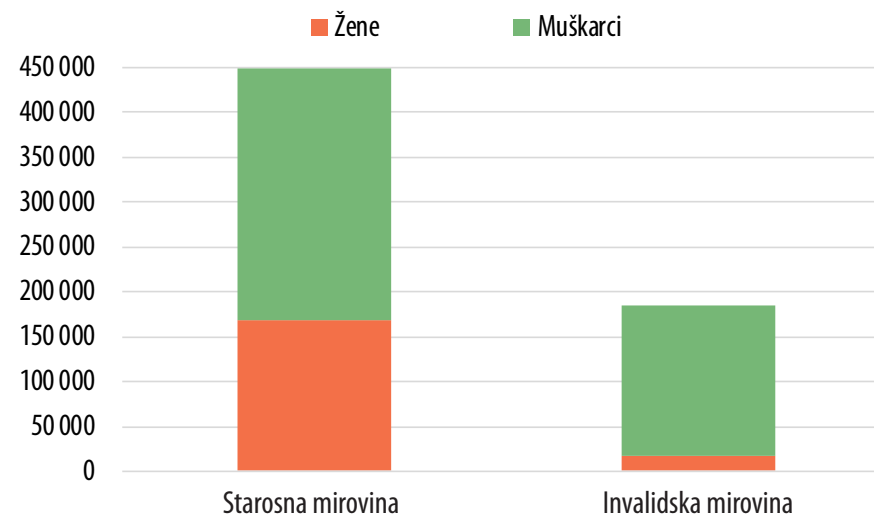
Napomena: Podaci za Brčko distrikt prikazuju se tek od 2019. godine.

Izvor: Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine

Korisnici mirovina u BiH

Korisnici starosne i invalidske mirovine po spolu u 2022.

U BiH se isplaćuju tri vrste mirovina: starosna, invalidska i obiteljska mirovina. Fond za mirovinsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske ne vrši podjelu korisnika obiteljske mirovine prema spolu, jer u određenim slučajevima postoji više od jednog korisnika prava na mirovinu nakon umrlog.

Izvor: Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje i Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske

Zaposleni na poslovima istraživanja i razvoja prema sektorima u 2021.

	Žene	Muškarci
UKUPNO	1 286	1 206
Istraživači	948	980
Tehničko osoblje	134	117
Ostalo osoblje	204	109
POSLOVNI SEKTOR	195	176
Istraživači	83	92
Tehničko osoblje	58	47
Ostalo osoblje	54	37
DRŽAVNI SEKTOR	106	67
Istraživači	82	47
Tehničko osoblje	5	6
Ostalo osoblje	19	14
VISOKO OBRAZOVANJE	985	963
Istraživači	783	841
Tehničko osoblje	71	64
Ostalo osoblje	131	58

Istraživanje i razvoj je sustavni stvaralački rad usmjeren povećanju znanja o prirodi, čovjeku, kulturi i društvu, te primjeni nastalih otkrića u praksi.

U podatke su uključeni zaposleni sa punim i kraćim od punog radnog vremena.

Istraživači zaposleni na poslovima istraživanja i razvoja prema znanstvenoj oblasti u 2021.

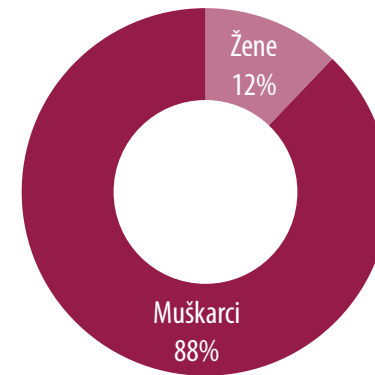
	Žene	Muškarci
UKUPNO	948	980
Prirodne znanosti	58	51
Inženjerstvo i tehnologija	342	477
Medicinske i zdravstvene znanosti	227	144
Poljoprivredne znanosti	74	75
Društvene znanosti	245	227
Humanističke znanosti	2	6

Istraživači zaposleni na poslovima istraživanja i razvoja prema godinama starosti u 2021.

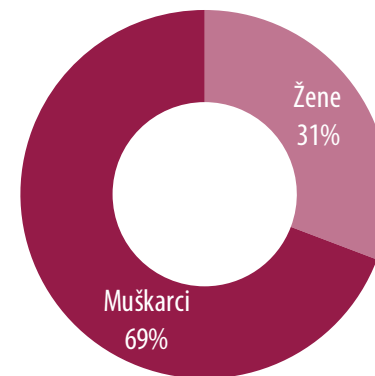
	Žene	Muškarci
UKUPNO	948	980
Manje od 25	17	10
25-34	175	176
35-45	305	293
45-54	272	259
55-64	164	210
65 i više	15	32

Istraživači su stručnjaci angažirani na stvaranju novih znanja, metoda i sustava, te provođenju istraživačkih projekata.

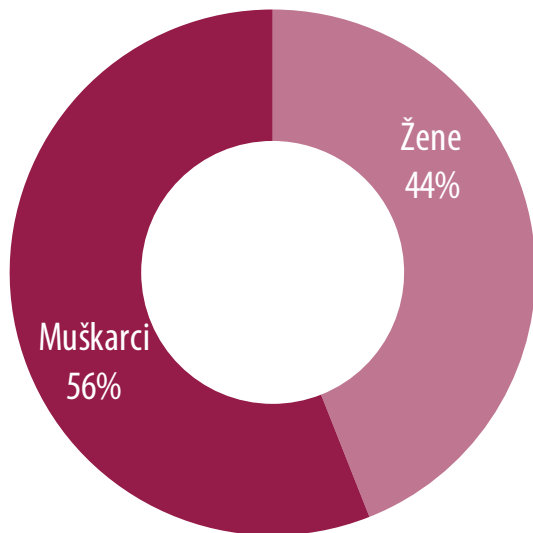
Prijavljeni patenti u razdoblju od 2021. do 2022.

Prijavljena autorska i srodna prava u razdoblju od 2021. do 2022.

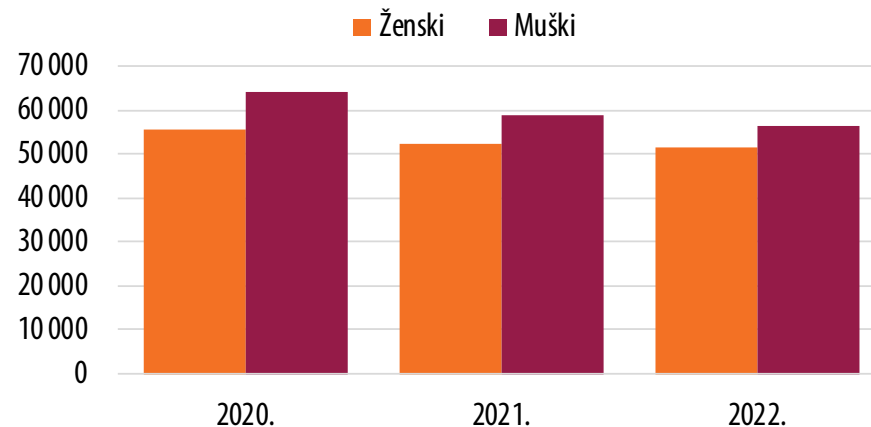
Zaposleni u ministarstvima koja financiraju istraživanja u BiH u 2022.

Napomena: podaci za Brčko distrikt nisu uključeni.

Izvor: Ministarstvo civilnih poslova BiH - Sektor za nauku i kulturu, Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske i Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti

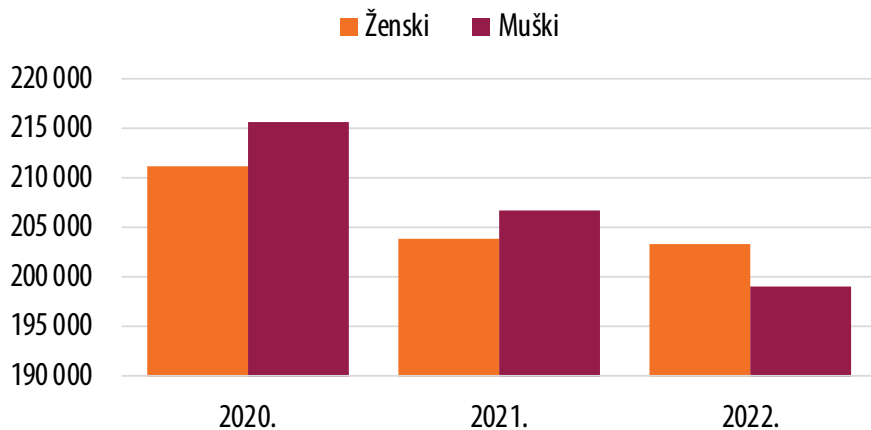
Maloljetni korisnici socijalne skrbi

Korisnik socijalne skrbi je svaka osoba koja je u tijeku izvještajne godine jednom ili više puta koristila određene oblike i mjere socijalne skrbi i usluge socijalnog rada.

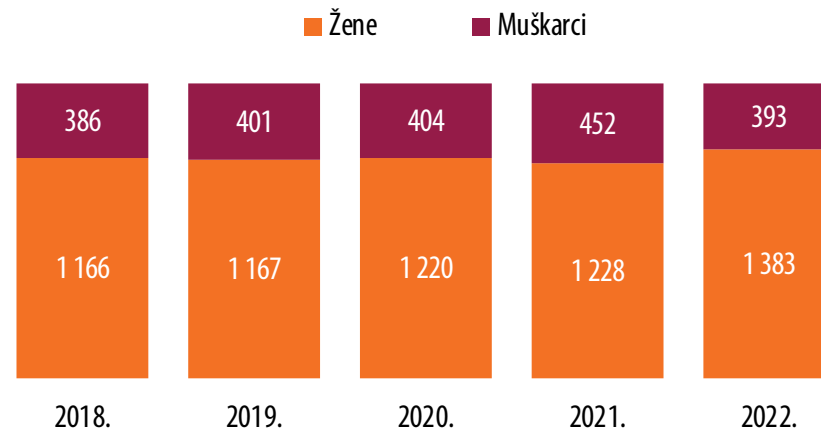
Maloljetni korisnici socijalne skrbi su podijeljeni u slijedeće skupine: maloljetnici ugroženi obiteljskom situacijom, maloljetnici ometeni u fizičkom i psihičkom razvoju, maloljetnici s poremećajima u ponašanju i ličnosti, psihički bolesne osobe, te maloljetnici u stanju različitih potreba socijalne skrbi.

Punoljetni korisnici socijalne skrbi

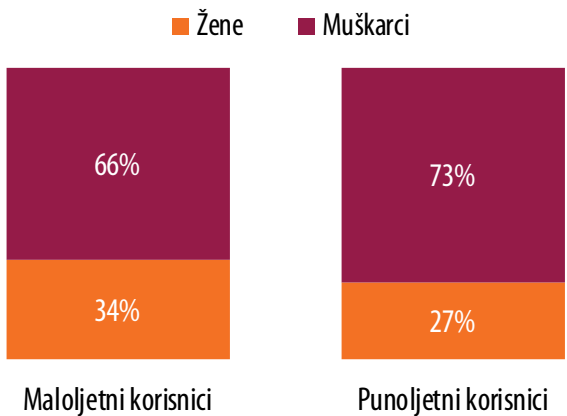
Punoljetni korisnici socijalne skrbi su podijeljeni u slijedeće skupine: korisnici subvencioniranih troškova (stanarine, grijanja, sahrane), fizički i psihički ometene osobe, te osobe koje nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje, kao i materijalno neosigurane osobe.

Zaposleni u centrima za socijalni rad

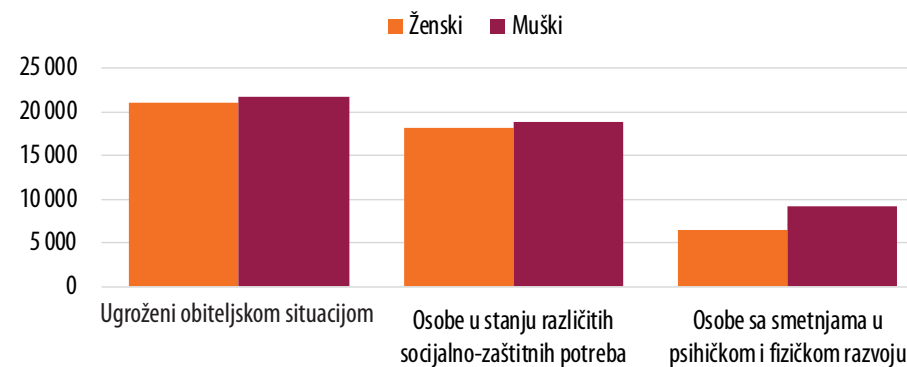

Žene čine 3/4 zaposlenih u centrima za socijalni rad.

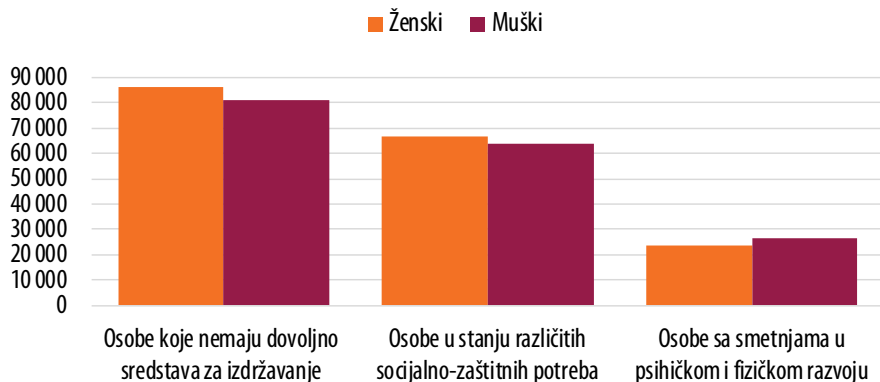
Spolna struktura korisnika socijalne skrbi sa društveno neprihvatljivim ponašanjem u 2022.

Maloljetni korisnici socijalne skrbi prema skupinama kategorija i spolu u 2022.

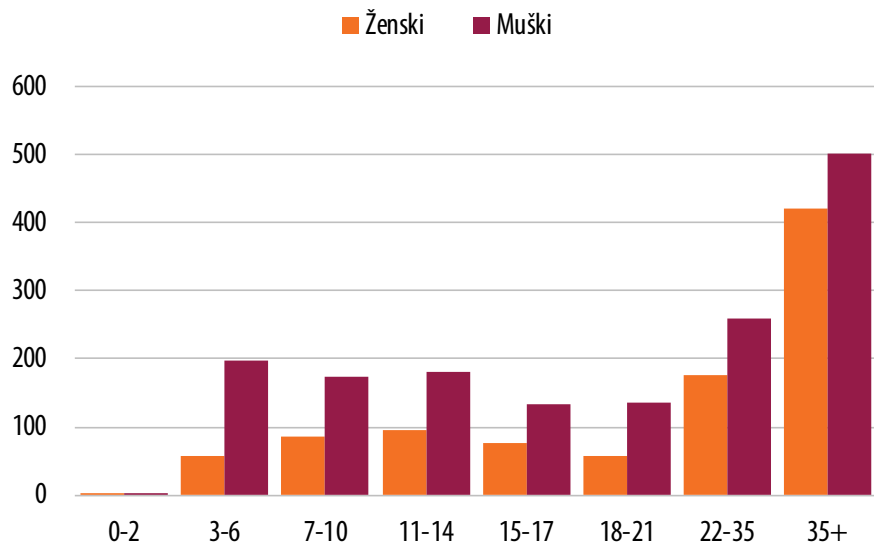
Punoljetni korisnici socijalne skrbi prema skupinama kategorija i spolu u 2022.

Korisnici domova za djecu i mladež bez roditeljskog staranja prema spolu i starosnim skupinama

		Ukupno	Godine starosti korisnika					
			0-2	3-6	7-10	11-14	15-17	18+
2020.	svega	1 103	63	155	175	255	247	208
	ženski	513	20	63	75	114	134	107
	muški	590	43	92	100	141	113	101
2021.	svega	1 112	61	156	179	310	223	183
	ženski	536	24	67	76	153	112	104
	muški	576	37	89	103	157	111	79
2022.	svega	1 013	59	150	172	228	257	147
	ženski	492	29	74	70	97	149	73
	muški	521	30	76	102	131	108	74

Korisnici ustanova socijalne skrbi za djecu, mladež i odrasle ometene u psihičkom i fizičkom razvoju prema spolu i starosnim skupinama u 2022.

Starateljstvo nad maloljetnim osobama prema starosti

		Ukupno	Starosne skupine					Od ukupnog broja: djeca sa poteškoćama u razvoju
			0-2	3-5	6 -10	11-14	15-18	
2020.	svoga	1 227	87	113	287	360	380	84
	ženski	587	42	52	137	168	188	47
	muški	640	45	61	150	192	192	37
2021.	svoga	1 250	84	119	268	392	387	68
	ženski	609	41	55	122	201	190	33
	muški	641	43	64	146	191	197	35
2022.	svoga	1 224	65	124	273	439	323	74
	ženski	585	30	59	117	221	158	29
	muški	639	35	65	156	218	165	45

Djeca u hraniteljskim obiteljima prema starosti

		Ukupno	Starosne skupine				
			0 - 2	3 - 5	6 - 10	11 - 14	15 - 18
2020.	svoga	459	23	42	82	119	193
	ženski	253	13	22	49	62	107
	muški	206	10	20	33	57	86
2021.	svoga	435	25	34	87	135	154
	ženski	221	13	13	50	60	85
	muški	214	12	21	37	75	69
2022.	svoga	435	23	41	93	134	144
	ženski	219	10	16	58	57	78
	muški	216	13	25	35	77	66

Usvojena djeca prema starosti

		Ukupno	Potpuna i nepotpuna usvojenja				
			0-2	3-5	6-10	11-14	15-18
2020.	svega	30	10	10	9	0	1
	ženski	13	6	4	3	0	0
	muški	17	4	6	6	0	1
2021.	svega	34	12	10	11	1	0
	ženski	21	8	5	7	1	0
	muški	13	4	5	4	0	0
2022.	svega	35	15	11	8	0	1
	ženski	15	6	6	3	0	0
	muški	20	9	5	5	0	1

Napomena: Brčko distrikt nema podatke o usvojenoj djeci.

Prijavljene, optužene i osuđene maloljetne osobe

	Prijavljeni		Optuženi		Osuđeni	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
2018.	43	492	9	109	7	88
2019.	21	468	4	122	3	113
2020.	24	386	2	118	1	106
2021.	35	380	5	86	1	68
2022.	34	392	10	81	5	73

Najveći broj optuženih maloljetnih osoba u 2022. godini je bio za kazneno djelo protiv života i tijela, te protiv imovine. Od 87 izrečenih kaznenih sankcija maloljetnim osobama u 2022. godini, gotovo sve su bile odgojne mjere, dok je kod jednog slučaja kazna bila maloljetnički zatvor.

Prijavljene, optužene i osuđene punoljetne osobe

	Prijavljene		Optužene		Osuđene	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
2018.	2 226	17 926	691	10 576	673	9 633
2019.	2 103	16 811	860	10 474	748	9 629
2020.	1 702	14 555	690	9 041	621	8 051
2021.	2 167	16 374	689	8 002	625	7 517
2022.	2 063	15 559	728	8 116	680	7 649

Od ukupnog broja kaznenih prijava koje se odnose na poznate punoljetne počinitelje u 2022. godini, **skoro 90% se odnose na muškarce**. Kod prijavljenih, ali i optuženih i osuđenih punoljetnih osoba, kaznena djela protiv imovine su bila najbrojnija.

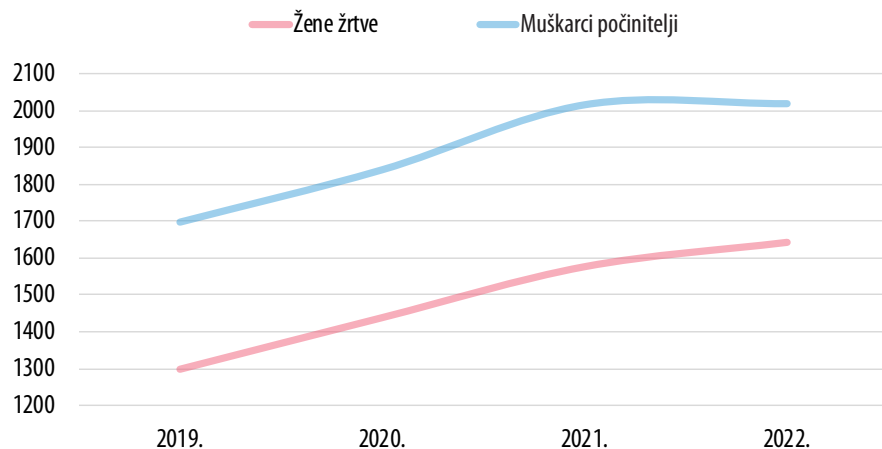
Izvor: Agencija za statistiku BiH - Statistika kriminaliteta

Prijavljene, optužene i osuđene slučajeve nasilja u obitelji prema spolu počinitelja i žrtve

	2021.				2022.			
	Počinitelji		Žrtve		Počinitelji		Žrtve	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
	<i>Prijavljene</i>							
UKUPNO	212	2 017	1 575	478	215	2 020	1 641	451
Mlađi od 18 godina	3	11	75	83	4	17	98	77
18-30	68	665	544	101	89	634	555	87
31-50	87	798	498	78	71	845	539	87
51-64	27	376	264	100	29	347	242	86
65+	16	128	128	82	12	128	143	78
Nije evidentirano	11	39	66	34	10	49	64	36
	<i>Optužene</i>							
UKUPNO	47	806	685	184	51	749	644	177
Mlađi od 18 godina	0	0	41	33	0	0	41	30
18-30	18	274	246	35	21	252	225	46
31-50	21	327	193	25	21	315	208	21
51-64	6	145	113	38	7	136	94	31
65+	1	53	57	40	2	41	52	37
Nije evidentirano	1	7	35	13	0	5	24	12
	<i>Osuđene</i>							
UKUPNO	29	672	560	136	2	679	570	127
Mlađi od 18 godina	0	0	36	24	0	0	30	17
18-30	5	252	198	34	1	234	207	29
31-50	16	272	168	26	0	265	174	14
51-64	6	110	93	22	1	134	94	36
65+	2	33	38	20	0	43	42	22
Nije evidentirano	0	5	27	10	0	3	23	9

Izvor: Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

Prijavljeni slučajevi nasilja u obitelji prema spolu žrtve i počinitelja

U razdoblju od 2019. do 2022. godine povećao se broj žena žrtava nasilja u obitelji, kao i broj muških počinitelja nasilja u obitelji. Od ukupnog broja prijavljenih slučajeva nasilja u obitelji, u 2022. godini procesuirano je samo 35% slučajeva.

Izvor: Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

Prijavljeni, optuženi i osuđeni slučajevi prema krivičnim djelima protiv spolne slobode i morala/spolnog integriteta prema spolu počinitelja i žrtve

	2021.				2022.			
	Počinitelji		Žrtve		Počinitelji		Žrtve	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
	<i>Prijavljeni</i>							
UKUPNO	15	281	195	34	19	282	188	33
Mlađi od 18 godina	1	26	102	24	4	19	119	17
18-30	8	99	45	1	7	94	32	5
31-50	5	66	19	2	4	67	8	2
51-64	1	52	6	0	1	42	3	1
65+	0	21	6	0	1	32	7	0
Nije evidentirano	0	17	17	7	2	28	19	8
	<i>Optuženi</i>							
UKUPNO	5	145	113	23	4	127	104	10
Mlađi od 18 godina	0	0	64	7	0	1	61	6
18-30	3	56	26	8	2	48	23	1
31-50	2	42	5	2	1	29	4	0
51-64	0	27	4	0	0	32	3	0
65+	0	14	6	0	0	11	1	0
Nije evidentirano	0	6	8	6	1	6	12	3

nastavak

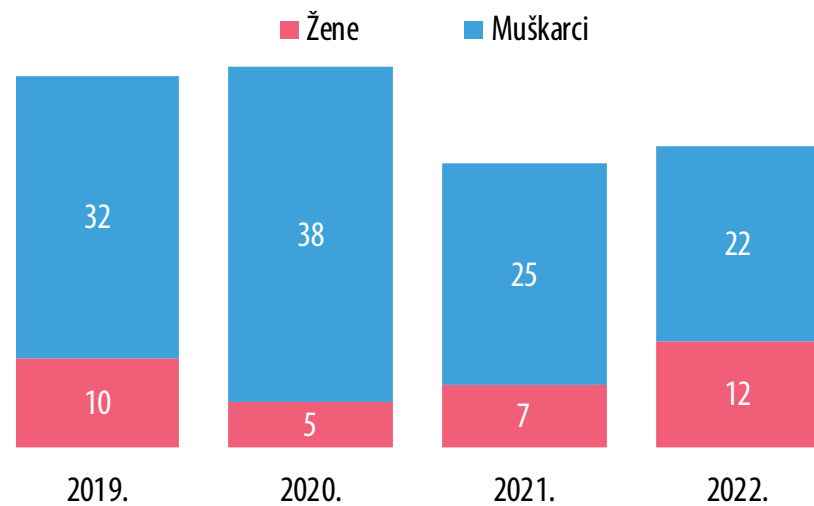
	2021.				2022.			
	Počinitelji		Žrtve		Počinitelji		Žrtve	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
	Osuđeni				Osuđeni			
UKUPNO	3	97	70	7	9	133	91	17
Mlađi od 18 godina	0	0	48	2	0	0	50	3
18-30	0	49	10	0	6	62	20	1
31-50	2	21	5	2	1	34	3	0
51-64	1	18	2	1	2	22	3	2
65+	0	8	1	0	0	12	10	0
Nije evidentirano	0	1	4	2	0	3	5	5

Podaci obuhvataju sljedeća kaznena djela: Kaznena djela protiv spolne slobode i morala (Kazneno djelo trgovine ljudima je uključeno) prema Kaznenom zakonu Federacije i Brčko distrikta, Kaznena djela protiv spolnog integriteta, Kaznena djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta i Kazneno djelo trgovine ljudima prema Krivičnom zakonu Republike Srpske.

Najveći broj žrtava su ženske osobe mlađe od 18 godina, dok najveći broj počinitelja čine muškarci uzrasta 18-30 godina.

Izvor: Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

Ubojstva prema spolu žrtve u BiH

Izvor: Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske i Ministarstvo unutarnjih poslova Brčko distrikta

Broj poziva na SOS telefone za žrtve nasilja u obitelji

U BiH su u funkciji dvije SOS linije koje služe za prijavljivanje nasilja u obitelji - **1264** za Republiku Srpsku i **1265** za Federaciju BiH. Ove linije pozivaju gotovo isključivo žene.

U razdoblju od siječnja 2021. do srpnja 2023. godine primljeno je ukupno **17 049** poziva.

Broj smještenih žrtava nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u sigurnim kućama u BiH

	Žrtve nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u sigurnim kućama u BiH
2021.	610
2022.	461
Prva polovina 2023.	307

Na području BiH djeluje 8 sigurnih kuća: "Fondacija lokalne demokratije" Sarajevo, "Udruženje žene" Banja Luka, "Žene BiH" Mostar, "Viva žene" Tuzla, "Budućnost" Modriča, "Žene sa Une" Bihać, "Medika" Zenica i "Lara" Bjeljina.

Podaci u tablici uključuju žene i djecu korisnike sigurnih kuća u BiH.

Izvor: Agencija za ravnopravnost spolova BiH

Sudska vlast prema vrsti institucije i spolu u 2022.

	Sutkinje	Sudije
Sud BiH	25	24
Vrhovni sud Federacije BiH	33	13
Vrhovni sud Republike Srpske	16	5
Viši privredni sud	4	3
Kantonalni sudovi	104	36
Okružni sudovi	72	33
Općinski sudovi	255	158
Osnovni sudovi	121	70
Osnovni sud Brčko Distrikta	9	11
Apelacijski sud Brčko Distrikta	2	4

Prema podacima iz 2022. godine, **zastupljenost žena u sudovima BiH bila je 64%.**

Izvor: Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

Tužilaštvo prema vrsti institucije i spolu u 2022.

	Tužiteljice	Tužitelji
Državni tužitelji BiH	27	31
Tužilaštvo Federacije BiH	6	5
Tužilaštvo Republike Srpske	6	6
Kantonalna tužilaštva	101	92
Okružna tužilaštva	43	36
Tužilaštvo Brčko distrikta	4	4

Prema podacima iz 2022. godine, **zastupljenost žena u tužilaštvima BiH bila je 52%.**

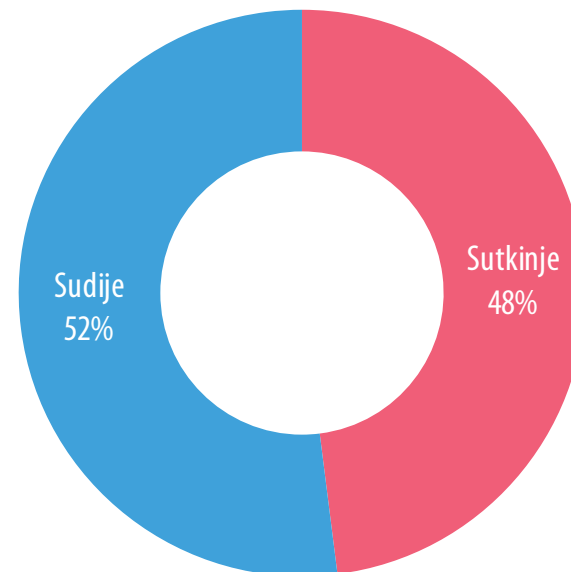
Izvor: Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

Sudska vlasti i tužilaštva u BiH u 2022.

Izvor: Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

Spolna struktura sudija Ustavnih sudova BiH, Federacije BiH i Republike Srpske (stanje na dan 30.11.2023.)

Izvor: Ustavni sud BiH, Ustavni sud Federacije BiH i Ustavni sud Republike Srpske

Izabrani zvaničnici prema razinama vlasti u BiH na Općim izborima 2022.

	Žene	% žena
Bosna i Hercegovina, UKUPNO	142	27%
Predsjedništvo BiH	1	33%
Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH	7	17%
Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH	27	28%
Predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske	0	0%
Narodna skupština Republike Srpske	16	19%
Kantonalne skupštine	91	31%

	Muškarci	% muškaraca
Bosna i Hercegovina, UKUPNO	376	73%
Predsjedništvo BiH	2	67%
Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH	35	83%
Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH	71	72%
Predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske	3	100%
Narodna skupština Republike Srpske	67	81%
Kantonalne skupštine	198	69%

Izvor: Centralna izborna komisija BiH

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, na Općim izborima 2022. godine, žene predstavljaju **samo 1/4 izabраниh zvaničnica na svim razinama vlasti u BiH**. Za predsjednika BiH, od ukupno tri člana, izabrana je i jedna žena.

Najmanji broj izabраниh zvaničnica je u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske.

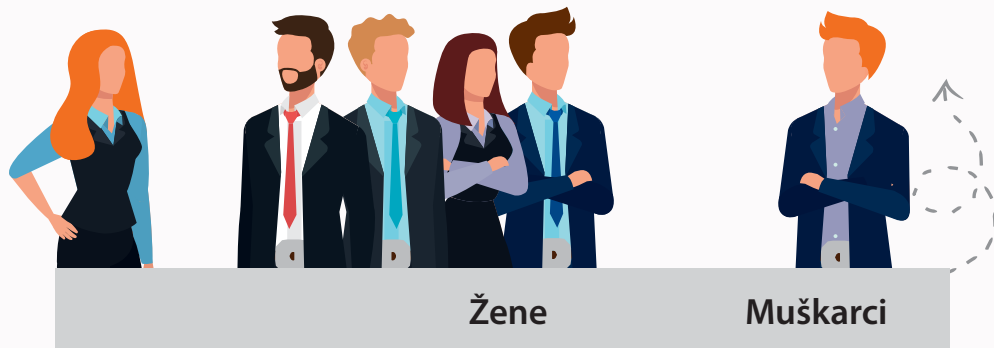
Izvor: Centralna izborna komisija BiH

Ministri u Vijeću ministara BiH,

Vladi Federacije BiH i Vladi Republike Srpske

(stanje na dan 30. studenog 2023.)

Vijeće ministara BiH

2

8

Vlada Federacije BiH

4

12

Vlada Republike Srpske

5

11

U Vijeću ministara BiH samo je jedna ministrica i to u Ministarstvu civilnih poslova BiH. Predsjedavajuća Vijeća ministara BiH je žena.

Izvor: Vijeće ministara BiH, Vlada Federacije BiH, Vlada Republike Srpske

Korisnici porodiljnog i trudničkog bolovanja u institucijama na razini BiH

	Žene	Muškarci
2018.	273	11
2019.	257	6
2020.	256	11
2021.	253	12
2022.	216	12

Prema Zakonu o radu u institucijama BiH, od 2013. godine otac ima pravo koristiti porodiljno odsustvo umjesto majke, nakon 60 dana od rođenja djeteta.

Izvor: Ministarstvo financija i trezora BiH

Civilne osobe na službi u Oružanim snagama BiH i profesionalne vojne osobe Oružanih snaga BiH u 2022.

	Žene	Muškarci
Civilne osobe	25%	75%
Oficiri	7%	93%
Podoficiri	5%	95%
Vojnici	11%	89%

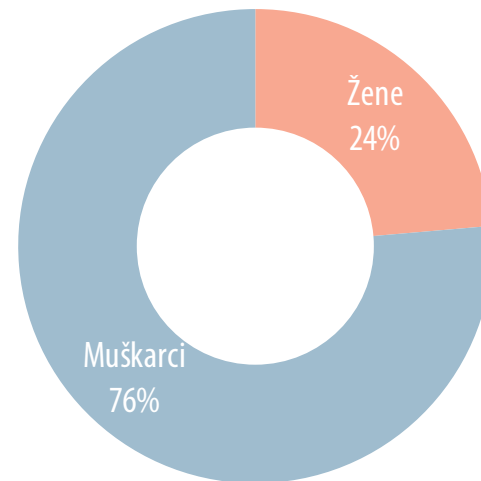

8,2% | 91,8%

Profesionalne vojne osobe u OS BiH

● Žene ● Muškarci

Sudjelovanje u diplomatskim misijama prema spolu u 2022.

Žene čine 1/4 veleposlanica i generalnih konzulki u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH. Ovaj omjer je gotovo jednak u posljednjih deset godina.

Izvor: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Posjedovanje vozačkih i prometnih dozvola

prema spolu, u 2022.

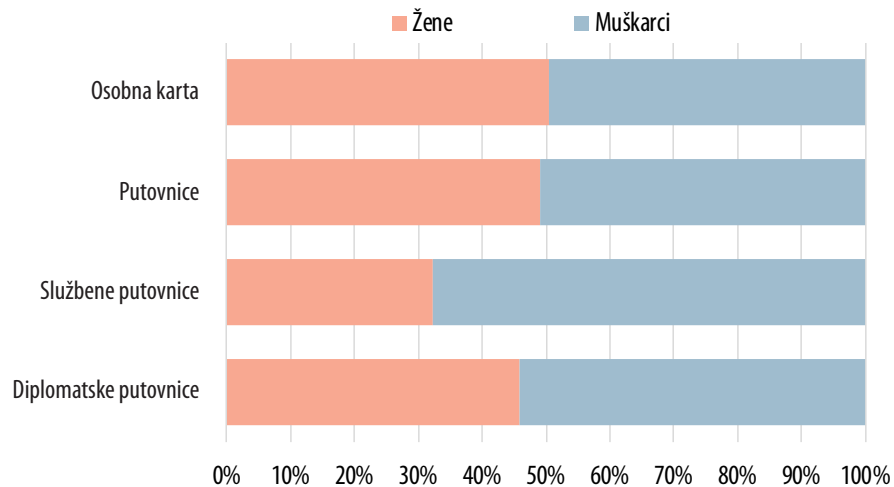

Posjedovanje prometne u odnosu na posjedovanje vozačke dozvole

Manje od polovine vozačica (42%) su ujedno i vlasnice automobila, dok 83% muškaraca sa vozačkom dozvolom posjeduje vlastiti automobil.

Izvor: Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH

Posjedovanje osobne karte i različitih vrsta putovnica prema spolu, u 2022.

Iako u BiH podjednak broj punoljetnih žena i muškaraca posjeduje osobnu kartu, 1% manje žena posjeduje putovnicu.

Muškarci su vlasnici čak 2/3 službenih putovnica.

Izvor: Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH

Članovi upravnih odbora Javnog radio-televizijskog emitera i Regulatorne agencija za komunikacije BiH u 2022.

	Žene	Muškarci
Radiotelevizija Bosne i Hercegovine (BHRT)	1	3
Regulatorna agencija za komunikacije BiH	0	6

Izvor: Baza podataka gender statistike Evropskog instituta za rodnu ravnopravnost (EIGE) - Žene i muškarci u donošenju odluka

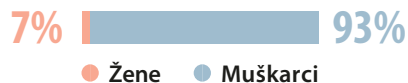
Članovi upravnih odbora sportskih saveza u BiH u 2022.

Podaci su temeljeni na uzorku od deset najviše financiranih Olimpijskih sportova u BiH, a uključuju sljedeće sportske saveze: taekwondo, biciklizam, judo, atletika, tenis, boks, košarka, hokej na ledu, klizanje i odbojka.

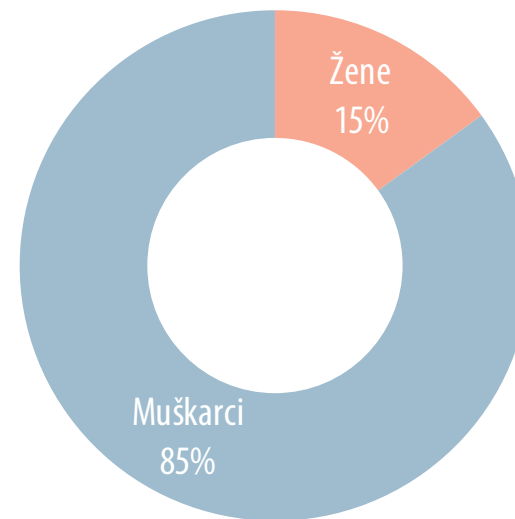
Nijedna žena nije predsjednica upravnog odbora sportskog saveza, dok je od 18 zamjenika predsjedavajućeg upravnog odbora samo 1 žena.

Izvor: Baza podataka gender statistike Evropskog instituta za rodnu ravnopravnost (EIGE) - Žene i muškarci u donošenju odluka

Udio članova upravnih odbora najvećih kompanija na burzi u BiH u 2022.

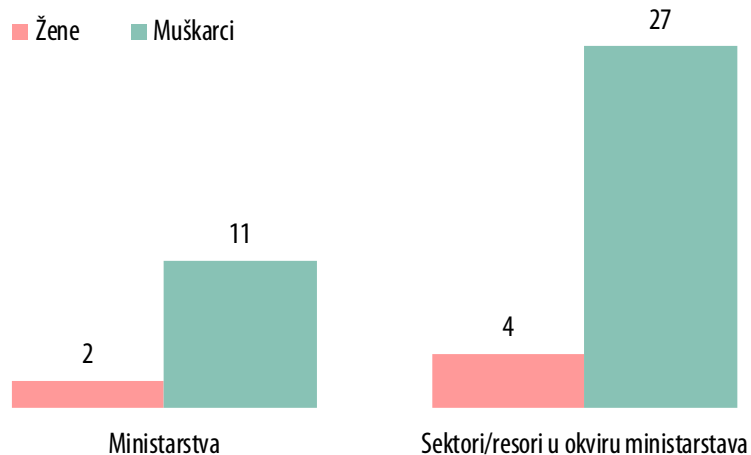

Podaci u grafikonu su dobijeni na temelju spolne strukture upravnih odbora deset najviše rangiranih kompanija na burzi u BiH, u 2022. godini. Upravljačku strukturu odabranih kompanija u 2022. godini je činilo 15% žena i 85% muškaraca.

Samo su dvije kompanije za predsjednicu imale ženu, dok su u ostalih osam kompanija predsjednici bili muškarci.

Izvor: Baza podataka gender statistike Evropskog instituta za rodnu ravnopravnost (EIGE) - Žene i muškarci u donošenju odluka

Ministri i rukovoditelji sektora okoliša, energetike i poljoprivrede na svim razinama vlasti u 2022.

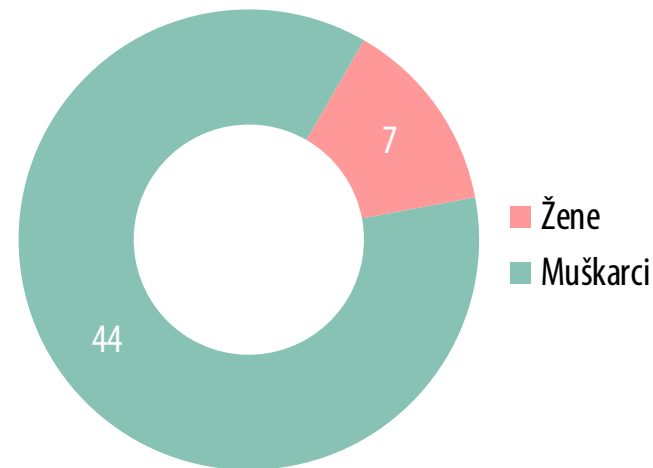

Na razini BiH, FBiH i RS postoji ukupno 13 ministarstava nadležnih za oblast okoliša, energetike i poljoprivrede, u kojima su u 2022. godini bile samo 2 ministricice.

Samo 4 žene su rukovoditeljke ukupno 31 sektora unutar pomenutih ministarstava.

Izvor: Zvanične internetske stranice navedenih ministarstava

Učešće žena u specijalnim tijelima sektora okoliša na svim razinama vlasti u 2022.

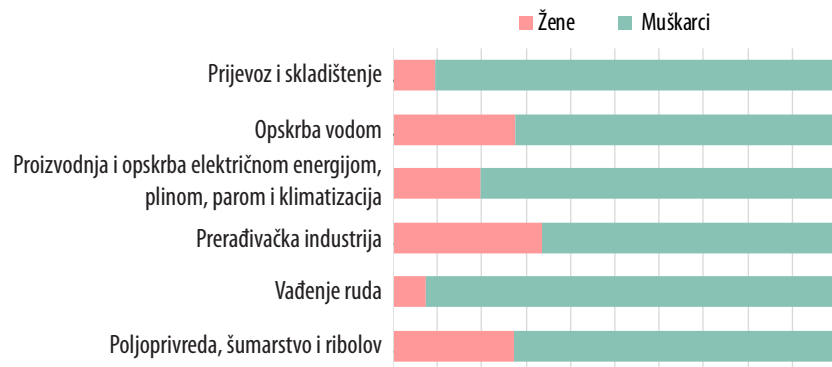
Na razini BiH, FBiH i RS djeluje ukupno 7 odbora i komisija koje se bave pitanjima iz oblasti okoliša, transporta i energije. U 2022. godini ovim odborima i komisijama nije predsjedavala nijedna žena, dok je od ukupno 51 člana bilo samo 7 članica ili njih 14%.

Izvor: Parlament BiH, Parlament Federacije BiH i Narodna skupština Republike Srbije

U 2022. godini, niti jedna žena u javnim poduzećima, u okviru energetskog sektora na svim razinama vlasti, nije bila direktorica, dok su od ukupno 24 člana samo 2 žene članice nadzornih odbora.

Izvor: Neovisni operator sustava u BiH, JP Elektroprivreda BiH, Elektroprivreda Republike Srbije i Elektroprivreda Hrvatske zajednice HB

Zaposleni u oblasti okoliša u 2022.

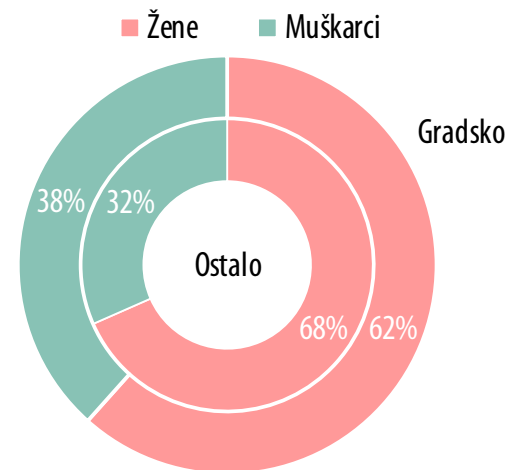

Podaci *Ankete o radnoj snazi u BiH iz 2022. godine* pokazuju da je 26% zaposlenih osoba bilo zaposleno u područjima koja izravno ili neizravno imaju dodira sa okolišem i klimatskim promjenama.

Od ukupnog broja zaposlenih žena, samo 18% je radilo u navedenim oblastima, u usporedbi sa 30% muškaraca. Spolne razlike u zaposlenosti vidljive su u svim područjima djelatnosti, gdje su uglavnom zaposleni muškarci.

Izvor: *Anketa o radnoj snazi, 2022.*

Neplaćeni pomažući članovi kućanstva prema spolu i tipu naseljenog mjesta u 2022.

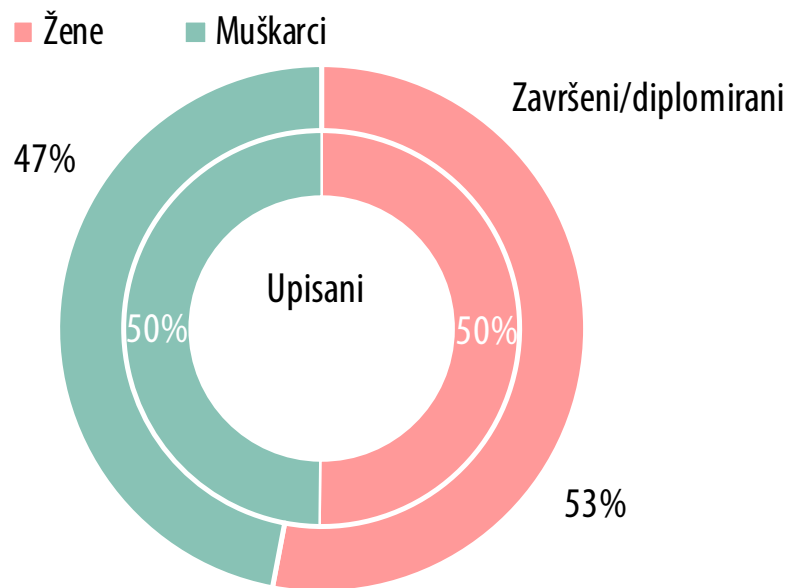

Neplaćeni pomažući članovi kućanstva su osobe koje su kao članovi određenog kućanstva radili za druge članove kućanstva, a za taj posao nisu bili plaćeni (npr. rad na poljoprivrednom gazdinstvu, privatnom biznisu i sl).

Prema podacima *Ankete o radnoj snazi u BiH iz 2022. godine*, neplaćeni pomažući članovi čine 1,4% od ukupnog broja zaposlenih, od čega 67% čine žene, a 33% muškarci. Od 25. godine starosti povećava se broj ženskih neplaćenih članova kućanstva, a najbrojnije su u životnoj dobi od 50 do 64 godine, bez obzira na tip naseljenog mjesta.

Izvor: *Anketa o radnoj snazi, 2022.*

Studenti na svim razinama visokog obrazovanja u oblastima iz područja klimatskih promjena i okoliša u školskoj 2021./2022. godini

Ne postoje značajne spolne razlike u odabiru visokog obrazovanja iz područja klimatskih promjena i okoliša - gotovo jednak broj žena i muškaraca u BiH upisuje i završava studij iz te oblasti.

Bosna i Hercegovina

Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

9 771840 105804